

Impotriva abaterilor de la spiritul de partid

Sedinta organizatiei de baza P. M. R. a scriitorilor din Bucuresti

In ultima vreme au loc in întreaga țară adunări ale organizațiilor de partid consacrate dezbaterii raportului delegației C.C. al P.M.R., care a participat la lucrările Congresului al XX-lea al P.C.U.S.

Aceste dezbateri contribuie la înfrățirea partidului și a democrației interne de partid, la îmbunătățirea muncii de partid. Ele se desfășoară în spiritul criticii și autocriticii principiale, combative, factor puternic în mobilizarea maselor muncitoare pentru îndeplinirea marilor sarcini pe țărnam economic și cultural trasate de Congresul al II-lea al P.M.R., pentru lichidarea lipsurilor în opera de construire a socialismului.

În acest spirit, al creșterii combativității partinice, s-au desfășurat și recente dezbateri ale activității de partid al Comitetului rațional P.M.R.-I. V. Stalin-București, dezbateri în care au ocupat un loc important problemele luptei ideologice, îndeosebi pe lângă literatură și artă. Pentru prelucrarea dezbaterilor și concluderile acestor adunări, a avut loc zilele trecute adunarea generală a organizației de bază P.M.R. a scriitorilor din București.

Pe baza unui referat al biroului organizației, adunarea a pus în discuție abaterile unor membri ai organizației de la principiile marxist-leniniste și de la normele leniniste ale vieții de partid.

În referatul biroului organizației de bază se arată că, datorită muncii în-cununate de succes a partidului nostru pentru răspândirea în mase a ideilor clasei muncitoare, pentru educarea intelectualității în spiritul ideologiei marxist-leniniste, oamenii de știință, scriitorii, artiștii au obținut realizări importante în toate domeniile creației culturale.

Totodată, nu trebuie uitat că în țara noastră ideologia burgheză are încă o bază materială în existența sectoarelor socialiste ale economiei, în existența rămășițelor claselor exploatare, și este alimentată, din afară, de cercurile imperialiste agresive.

Influența străină în ideologie se concretizează în prezent, la unii intelectuali, printr-o atitudine negativistă față de marile realizări economice și culturale ale regimului democrat-popular, prin încercări de minimalizare a realizărilor științifice din țara noastră și a cercurilor științifice sovietice, plonconice cosmopolit față de ceea ce este negativ, înopinat, reacționar în cultura țărilor capitaliste, unele tendințe idealiste și mistice, tendința de a reveni la teza preluării necritice, în bloc, a întregii literaturi din trecut, de a reabilita, de pildă, estetica reacționară a lui Titu Maiorescu.

Este profund greșit felul în care unii oameni, cu o slabă pregătire politică și influența de ideologia străină, interpretază deslinderea pe plan internațional prezentind-o drept o încercare implicită a luptei ideologice o-munare la principiile marxist-leninismului. Această idee dăunătoare a primit o replică categorică la Congresul al II-lea al P.M.R., unde s-a arătat că nu poate fi vorba de „pauză” în lupta ideologică.

În pregătirea Congresului scriitorilor — se spune în referat — trebuie să desfășurăm o dezbaterie serioasă a problemelor reale ale creației literare, apredind în mod just drumul parcurs de literatura noastră după 23 August 1944; trebuie să analizăm și să clarificăm în jurul principiilor, în susținerea metodei realiste socialiste și luptei împotriva curentelor și ideilor estetice reacționare scriitorii noștri din toate generațiile au creat, îndeosebi după ce s-a trecut la construirea socialismului, numeroase lucrări valoroase în care se reflectă concepția despre lume a clasei muncitoare, viața și lupta eroică a poporului nostru.

Nu mai pe baza acestor bogate experiențe literare de peste un deceniu, se poate păși mai departe spre noi și mari succese. Nu întîmplător unele elemente influente de ideologie străină încearcă să nege sau să micșoreze realizările literaturii noastre, născocind false „perioadizări” ale literaturii de după 23 August, în care — în totală contradicție cu realitatea — perioada 1949—1963 este prezentată ca o perioadă de frinare a avântului literaturii și de regres, ignorându-se tendințele opere de valoroase, ca: „Mărea Cucerire” și „Nada Florilor” de Mihail Sadoveanu, „Desul” de Zaharia Stancu, „In satul lui Sahia” și „Băleșcu” de Eugen Jebeleanu, „Lăzăr de la Rusca” și „Mănerii din Maramureș” de Dan Deșliu, „Drum fără pulbere” de Petru Dumitriu, „La porțile măreției” de Geo Bogza, „Desfășurarea” de Marin Preda, „Cetatea de Foc” de Mihail Davidoglu și multe altele, create tocmai în această perioadă.

Pentru a abate atenția scriitorilor de la problemele teoretice și practice și de la lipsurile actuale ale literaturii, la periferia vieții literare se face agitație în legătură cu unele metode greșite folosite un timp de activiști ai frontului ideologic. Se știe însă că aceste metode greșite (tendințe de administrare, critici exagerate, sentențioase; insuliclență atențată acordată laturii realizării artistice; manifestări de îngustime dogmatică în unele probleme teoretice ale creației literare) au fost dezbătute încă în anul 1953 la o sesiune cu scriitorii, membri și membri de partid, organizată la Comitetul Central al partidului. După această sesiune a fost luată măsura serioasă de îndreptare a lipsurilor. Problemele vieții literare au fost larg dezbătute cu scriitorii, la Comitetul Central, și în anul 1955: ca urmare a acestor dezbateri în care scriitorii s-au bucurat de cea mai deplină posibilitate să-și spună părerile, s-a sosită la iveală lipsurile, literatura noastră a

putut să adauge noi realizări la succesele obținute pînă atunci.

Încercările diversioniste semnătate, se spune în referat, sînt o expresie a concepțiilor burgheze individualiste asupra creației literare, concepții îndreptate lăis sau pe ascuns împotriva principiilor leniniste ale spiritului de partid în literatură. Ele constă în negarea rezultatelor obținute de literatura noastră datorită orientării date de partid. Interesele poporului nostru, ale dezvoltării continue ale creației literare cer să nu fie tolerată nici cea mai mică slăbire a rolului conducător al partidului în construcția culturală, ca și în toate domeniile de activitate. Scriitorii membri de partid și membri de partid, care în toți acești ani au simțit în muncă lor creșterea sprijinului plin de înțelegere și eficient al partidului, își unesc forțele în direcția unei mai intense contribuții la literaturii la rezolvarea marilor sarcini actuale ale construirii socialismului în țara noastră.

În referat se arată că, la adunarea activității de partid al raionului P.M.R.-I. V. Stalin, Al. Jar a avut o ieșire feroc împotriva tendințelor de a se lăsa de liberă exprimeri a părților critice.

La adunarea activului raional, tov. Ion Vitner a avut o atitudine neprincipială și lipsită de spirit de răspundere. Mai înainte, în fața biroului organizației de bază, tov. Ion Vitner, împreună cu Jar, a luat o poziție profund nepartinică. La adunarea de la Comitetul raional I. V. Stalin, deși a exprimat păreri diferite în unele probleme, nu numai că n-a combătut atacul lui Jar, dar a declarat că împărtășește o serie de afirmații calomnioase ale acestuia.

Pentru aceste motive — arată referatul — biroul propune adunării organizației de bază a Uniunii scriitorilor sancționarea tov. M. Davidoglu și I. Vitner cu vot de blam.

În continuare, referatul a analizat, înfrind seama de aceste fapte, activitatea organizată, despre viață, și a biroului. În adunarea activului de partid raional o serie de tovarăși, între care Mihail Beniuc, Aurel Baranga, Maria Banuș, A. G. Vaidă (deși, în ce-l privește pe acesta din urmă, cu unele izbușiri pătimăse), precum și alții au luat poziție împotriva minciunilor și cleveților lui Al. Jar, exprimîndu-și atașamentul față de partid și principiile de dezvoltare a literaturii puse în slujba poporului. Toți nu trebuie să se închidă ochii în fața unor fenomene negative, care arată că unii dintre tovarăși nu au dat dovadă de spirit combativ, partinic.

În cuvîntul la adunarea activului raional, tov. Veronica Porumbacu a ignorat indicațiile permanente ale partidului de a reda adevărul vieții în conștiința plentudinea sa, în lumina conștiinței juste, organizate, despre viață, și a biroului. În adunarea activului de partid raional o serie de tovarăși, între care Mihail Beniuc, Aurel Baranga, Maria Banuș, A. G. Vaidă (deși, în ce-l privește pe acesta din urmă, cu unele izbușiri pătimăse), precum și alții au luat poziție împotriva minciunilor și cleveților lui Al. Jar, exprimîndu-și atașamentul față de partid și principiile de dezvoltare a literaturii puse în slujba poporului. Toți nu trebuie să se închidă ochii în fața unor fenomene negative, care arată că unii dintre tovarăși nu au dat dovadă de spirit combativ, partinic.

În cuvîntul la adunarea activului raional, tov. Veronica Porumbacu a ignorat indicațiile permanente ale partidului de a reda adevărul vieții în conștiința plentudinea sa, în lumina conștiinței juste, organizate, despre viață, și a biroului. În adunarea activului de partid raional o serie de tovarăși, între care Mihail Beniuc, Aurel Baranga, Maria Banuș, A. G. Vaidă (deși, în ce-l privește pe acesta din urmă, cu unele izbușiri pătimăse), precum și alții au luat poziție împotriva minciunilor și cleveților lui Al. Jar, exprimîndu-și atașamentul față de partid și principiile de dezvoltare a literaturii puse în slujba poporului. Toți nu trebuie să se închidă ochii în fața unor fenomene negative, care arată că unii dintre tovarăși nu au dat dovadă de spirit combativ, partinic.

În cuvîntul la adunarea activului raional, tov. Veronica Porumbacu a ignorat indicațiile permanente ale partidului de a reda adevărul vieții în conștiința plentudinea sa, în lumina conștiinței juste, organizate, despre viață, și a biroului. În adunarea activului de partid raional o serie de tovarăși, între care Mihail Beniuc, Aurel Baranga, Maria Banuș, A. G. Vaidă (deși, în ce-l privește pe acesta din urmă, cu unele izbușiri pătimăse), precum și alții au luat poziție împotriva minciunilor și cleveților lui Al. Jar, exprimîndu-și atașamentul față de partid și principiile de dezvoltare a literaturii puse în slujba poporului. Toți nu trebuie să se închidă ochii în fața unor fenomene negative, care arată că unii dintre tovarăși nu au dat dovadă de spirit combativ, partinic.

În cuvîntul la adunarea activului raional, tov. Veronica Porumbacu a ignorat indicațiile permanente ale partidului de a reda adevărul vieții în conștiința plentudinea sa, în lumina conștiinței juste, organizate, despre viață, și a biroului. În adunarea activului de partid raional o serie de tovarăși, între care Mihail Beniuc, Aurel Baranga, Maria Banuș, A. G. Vaidă (deși, în ce-l privește pe acesta din urmă, cu unele izbușiri pătimăse), precum și alții au luat poziție împotriva minciunilor și cleveților lui Al. Jar, exprimîndu-și atașamentul față de partid și principiile de dezvoltare a literaturii puse în slujba poporului. Toți nu trebuie să se închidă ochii în fața unor fenomene negative, care arată că unii dintre tovarăși nu au dat dovadă de spirit combativ, partinic.

În cuvîntul la adunarea activului raional, tov. Veronica Porumbacu a ignorat indicațiile permanente ale partidului de a reda adevărul vieții în conștiința plentudinea sa, în lumina conștiinței juste, organizate, despre viață, și a biroului. În adunarea activului de partid raional o serie de tovarăși, între care Mihail Beniuc, Aurel Baranga, Maria Banuș, A. G. Vaidă (deși, în ce-l privește pe acesta din urmă, cu unele izbușiri pătimăse), precum și alții au luat poziție împotriva minciunilor și cleveților lui Al. Jar, exprimîndu-și atașamentul față de partid și principiile de dezvoltare a literaturii puse în slujba poporului. Toți nu trebuie să se închidă ochii în fața unor fenomene negative, care arată că unii dintre tovarăși nu au dat dovadă de spirit combativ, partinic.

În cuvîntul la adunarea activului raional, tov. Veronica Porumbacu a ignorat indicațiile permanente ale partidului de a reda adevărul vieții în conștiința plentudinea sa, în lumina conștiinței juste, organizate, despre viață, și a biroului. În adunarea activului de partid raional o serie de tovarăși, între care Mihail Beniuc, Aurel Baranga, Maria Banuș, A. G. Vaidă (deși, în ce-l privește pe acesta din urmă, cu unele izbușiri pătimăse), precum și alții au luat poziție împotriva minciunilor și cleveților lui Al. Jar, exprimîndu-și atașamentul față de partid și principiile de dezvoltare a literaturii puse în slujba poporului. Toți nu trebuie să se închidă ochii în fața unor fenomene negative, care arată că unii dintre tovarăși nu au dat dovadă de spirit combativ, partinic.

În cuvîntul la adunarea activului raional, tov. Veronica Porumbacu a ignorat indicațiile permanente ale partidului de a reda adevărul vieții în conștiința plentudinea sa, în lumina conștiinței juste, organizate, despre viață, și a biroului. În adunarea activului de partid raional o serie de tovarăși, între care Mihail Beniuc, Aurel Baranga, Maria Banuș, A. G. Vaidă (deși, în ce-l privește pe acesta din urmă, cu unele izbușiri pătimăse), precum și alții au luat poziție împotriva minciunilor și cleveților lui Al. Jar, exprimîndu-și atașamentul față de partid și principiile de dezvoltare a literaturii puse în slujba poporului. Toți nu trebuie să se închidă ochii în fața unor fenomene negative, care arată că unii dintre tovarăși nu au dat dovadă de spirit combativ, partinic.

de bază pune întreabarea cum și-au făcut acești doi tovarăși datoria, de vreme ce în condițiile noastre de azi, când presa noastră are în general o orientare clară și partinică, revista a ajuns unul din puținele locuri de propagare a unor idei greșite?

Manifestări asemănătoare se răsfrîng și în activitatea altor publicații ale Uniunii scriitorilor. În organele de conducere ale Uniunii scriitorilor, în secții, la publicații, lucrează nu puțini membri de partid. Ei, comunisti, au o foarte mare răspundere: de felul cum lucrează în aceste locuri depinde în mare măsură justa sprijinire a creației scriitoricești. Munca în biroul Uniunii scriitorilor, controlul și ajutorul reciproc în muncă se desfășoară, nu îndeajuns de activ. Dacă în rîndurile unor tineri scriitori au început să fie adoptate, cu credulitate, unele teorii confuze, aceasta se datorește și faptului că concepțiile greșite nu sînt combătute de scriitorii membri de partid. Chiar și critici rostite în sesiunile de partid, critici cu privire la creația literară și la articole publicate în reviste n-au fost susținute de tovarășii respectivi în revistele literare, sau, în general, în public.

În rîndurile scriitorilor — care nu poate fi socotită o pură întîmplare — precum și influențele liberalismului ne obligă — spune referatul — să luăm măsuri hotărîte pentru apărarea organizației noastre de manifestările ideologice străine și de moravuri nedemne de comunisti.

În legătură cu activitatea biroului organizației de bază a Uniunii scriitorilor și pe baza criticilor ce i-au fost adresate acestuia cu alte prilejuri de unii membri de partid, referatul a propus adunării să ia următoarea hotărîre:

Adunarea generală a organizației de bază constată că, în adunarea activului de partid a raionului Stalin și în discuțiile cu o seamă de tovarăși, biroul a dat dovadă de sovăială nepertință și lipsă de principialitate. Adunarea de bază cere membrilor de partid să ia măsuri hotărîte pentru normalizarea vieții de partid în organizație, pentru mobilizarea membrilor de partid și a scriitorilor fără de partid în lupta pentru respingerea răbunilor ideologiei burgheze și pentru promovarea elementelor liberaliste, biroul și unii membri ai organizației de bază au pășit pe calea concesiilor neprincipiale și a slăbirii marelui de educație comunistă și de analiză marxistă a problemelor creației literare.

În ce privește activitatea lui Jar, culminînd cu manifestarea sa calomnioasă, el și s-au purtut unor membri ai biroului doat o atitudine „prostească și rușinoasă”, fără a se aprecia just caracterul provocator al acestei atitudini.

Analizînd lipsurile organizației, referatul arată că în organizație nu s-a dus o activitate susținută pentru educarea membrilor de partid în spiritul unei înalte principialități, în primul rînd în spiritul răspunderii scriitorilor față de partid și popor și în spirit de luptă împotriva manifestărilor ideologice străine. Organizația nu a educat membri de partid în spiritul morții comuniste și al luptei împotriva încălcării normelor leniniste de partid, împotriva manifestărilor de intrișă, defăimare, spirit de grup, proslăvire reciprocă.

S-au încheiat în fața unii scriitori, membri de partid — arată referatul — ideea că ei sînt scutiți de orice îndatoriri partinice, autotumultuare, tendința de a li atenți numai față de adevărul și de a deveni intoleranți față de orice critici de tovarășii lor, tendința de a considera orice critică drept un asasinat moral. Organizația de bază nu poate tolera însă slăbirea disciplinei și a democrației interne de partid. Alina vreme ci vom mai permite asemenea situații, spune referatul, nu vom putea înfrîta în mod serios influența organizației noastre de bază în mijlocul colectivului scriitoricesc, inițiativa ei în viața literară, punerea pe primul plan a problemelor mersului înainte al literaturii noastre. Contrapunerea propriei „personalități” a scriitorilor față de tovarășii săi, lipsa simțului de răspundere față de popor și partid sînt măsuri strășnii de morală care trădă etica și înfrîng formele pe scriitorii în persoane întangibile, cărora poporul și partidul trebuie, chipurile, să le îngăduie orice fel de ieșiri anarhice și de idei greșite.

Noi, scriitorii și criticii, se spune în referat, avem de desfășurat o vastă activitate creatoare în domeniul literaturii. Avem de desfășurat o acțiune serioasă, temeinică, argumentată, de combatere a manifestărilor ideologiei burgheze care s-au făcut simțite în ultimul timp de combatere a confuziilor lansate de unii critici, de înfrîngere a unor teze dogmatice etc. Nu este de tolerat înlocuirea atmosferei creatoare și a criticii prin defăimare ori tăcere, care mai întodeauna au la bază spiritul de grup.

La „Gazeta literară” s-a creat o situație nepartinică pentru dezbaterile problemelor principale ale creației literare și pentru combaterea spiritului de grup și de tăcere reciprocă. Această publicație, care ar trebui să aibă un rol important în sprijinirea orientării real-socialiste a literaturii noastre, în sprijinirea luptei partinice în literatură, publică numeroase lucrări de critică și teorie literară care ar trebui criticate pentru confuziile pe care le lansează, să combată manifestările concrete ale ideologiei burgheze și să dovedească lipsa de principialitate. Mai recent, unele intervenții au contribuit la o agitație neprincipială, alimentată în mod artificial. În redacția și colegiul „Gazetei literare” lucrează membri de partid, între care, ca redactori șefi adiunți — tov. Paul Georgescu s. pînă de curînd, tov. Veronica Porumbacu. Referatul biroului organizației

de bază pune întreabarea cum și-au făcut acești doi tovarăși datoria, de vreme ce în condițiile noastre de azi, când presa noastră are în general o orientare clară și partinică, revista a ajuns unul din puținele locuri de propagare a unor idei greșite?

Manifestări asemănătoare se răsfrîng și în activitatea altor publicații ale Uniunii scriitorilor. În organele de conducere ale Uniunii scriitorilor, în secții, la publicații, lucrează nu puțini membri de partid. Ei, comunisti, au o foarte mare răspundere: de felul cum lucrează în aceste locuri depinde în mare măsură justa sprijinire a creației scriitoricești. Munca în biroul Uniunii scriitorilor, controlul și ajutorul reciproc în muncă se desfășoară, nu îndeajuns de activ. Dacă în rîndurile unor tineri scriitori au început să fie adoptate, cu credulitate, unele teorii confuze, aceasta se datorește și faptului că concepțiile greșite nu sînt combătute de scriitorii membri de partid. Chiar și critici rostite în sesiunile de partid, critici cu privire la creația literară și la articole publicate în reviste n-au fost susținute de tovarășii respectivi în revistele literare, sau, în general, în public.

În rîndurile scriitorilor — care nu poate fi socotită o pură întîmplare — precum și influențele liberalismului ne obligă — spune referatul — să luăm măsuri hotărîte pentru apărarea organizației noastre de manifestările ideologice străine și de moravuri nedemne de comunisti.

În legătură cu activitatea biroului organizației de bază a Uniunii scriitorilor și pe baza criticilor ce i-au fost adresate acestuia cu alte prilejuri de unii membri de partid, referatul a propus adunării să ia următoarea hotărîre:

Adunarea generală a organizației de bază constată că, în adunarea activului de partid a raionului Stalin și în discuțiile cu o seamă de tovarăși, biroul a dat dovadă de sovăială nepertință și lipsă de principialitate. Adunarea de bază cere membrilor de partid să ia măsuri hotărîte pentru normalizarea vieții de partid în organizație, pentru mobilizarea membrilor de partid și a scriitorilor fără de partid în lupta pentru respingerea răbunilor ideologiei burgheze și pentru promovarea elementelor liberaliste, biroul și unii membri ai organizației de bază au pășit pe calea concesiilor neprincipiale și a slăbirii marelui de educație comunistă și de analiză marxistă a problemelor creației literare.

În ce privește activitatea lui Jar, culminînd cu manifestarea sa calomnioasă, el și s-au purtut unor membri ai biroului doat o atitudine „prostească și rușinoasă”, fără a se aprecia just caracterul provocator al acestei atitudini.

Analizînd lipsurile organizației, referatul arată că în organizație nu s-a dus o activitate susținută pentru educarea membrilor de partid în spiritul unei înalte principialități, în primul rînd în spiritul răspunderii scriitorilor față de partid și popor și în spirit de luptă împotriva manifestărilor ideologice străine. Organizația nu a educat membri de partid în spiritul morții comuniste și al luptei împotriva încălcării normelor leniniste de partid, împotriva manifestărilor de intrișă, defăimare, spirit de grup, proslăvire reciprocă.

S-au încheiat în fața unii scriitori, membri de partid — arată referatul — ideea că ei sînt scutiți de orice îndatoriri partinice, autotumultuare, tendința de a li atenți numai față de adevărul și de a deveni intoleranți față de orice critici de tovarășii lor, tendința de a considera orice critică drept un asasinat moral. Organizația de bază nu poate tolera însă slăbirea disciplinei și a democrației interne de partid. Alina vreme ci vom mai permite asemenea situații, spune referatul, nu vom putea înfrîta în mod serios influența organizației noastre de bază în mijlocul colectivului scriitoricesc, inițiativa ei în viața literară, punerea pe primul plan a problemelor mersului înainte al literaturii noastre. Contrapunerea propriei „personalități” a scriitorilor față de tovarășii săi, lipsa simțului de răspundere față de popor și partid sînt măsuri strășnii de morală care trădă etica și înfrîng formele pe scriitorii în persoane întangibile, cărora poporul și partidul trebuie, chipurile, să le îngăduie orice fel de ieșiri anarhice și de idei greșite.

Noi, scriitorii și criticii, se spune în referat, avem de desfășurat o vastă activitate creatoare în domeniul literaturii. Avem de desfășurat o acțiune serioasă, temeinică, argumentată, de combatere a manifestărilor ideologiei burgheze care s-au făcut simțite în ultimul timp de combatere a confuziilor lansate de unii critici, de înfrîngere a unor teze dogmatice etc. Nu este de tolerat înlocuirea atmosferei creatoare și a criticii prin defăimare ori tăcere, care mai întodeauna au la bază spiritul de grup.

La „Gazeta literară” s-a creat o situație nepartinică pentru dezbaterile problemelor principale ale creației literare și pentru combaterea spiritului de grup și de tăcere reciprocă. Această publicație, care ar trebui să aibă un rol important în sprijinirea orientării real-socialiste a literaturii noastre, în sprijinirea luptei partinice în literatură, publică numeroase lucrări de critică și teorie literară care ar trebui criticate pentru confuziile pe care le lansează, să combată manifestările concrete ale ideologiei burgheze și să dovedească lipsa de principialitate. Mai recent, unele intervenții au contribuit la o agitație neprincipială, alimentată în mod artificial. În redacția și colegiul „Gazetei literare” lucrează membri de partid, între care, ca redactori șefi adiunți — tov. Paul Georgescu s. pînă de curînd, tov. Veronica Porumbacu. Referatul biroului organizației

de bază pune întreabarea cum și-au făcut acești doi tovarăși datoria, de vreme ce în condițiile noastre de azi, când presa noastră are în general o orientare clară și partinică, revista a ajuns unul din puținele locuri de propagare a unor idei greșite?

Manifestări asemănătoare se răsfrîng și în activitatea altor publicații ale Uniunii scriitorilor. În organele de conducere ale Uniunii scriitorilor, în secții, la publicații, lucrează nu puțini membri de partid. Ei, comunisti, au o foarte mare răspundere: de felul cum lucrează în aceste locuri depinde în mare măsură justa sprijinire a creației scriitoricești. Munca în biroul Uniunii scriitorilor, controlul și ajutorul reciproc în muncă se desfășoară, nu îndeajuns de activ. Dacă în rîndurile unor tineri scriitori au început să fie adoptate, cu credulitate, unele teorii confuze, aceasta se datorește și faptului că concepțiile greșite nu sînt combătute de scriitorii membri de partid. Chiar și critici rostite în sesiunile de partid, critici cu privire la creația literară și la articole publicate în reviste n-au fost susținute de tovarășii respectivi în revistele literare, sau, în general, în public.

de bază pune întreabarea cum și-au făcut acești doi tovarăși datoria, de vreme ce în condițiile noastre de azi, când presa noastră are în general o orientare clară și partinică, revista a ajuns unul din puținele locuri de propagare a unor idei greșite?

Manifestări asemănătoare se răsfrîng și în activitatea altor publicații ale Uniunii scriitorilor. În organele de conducere ale Uniunii scriitorilor, în secții, la publicații, lucrează nu puțini membri de partid. Ei, comunisti, au o foarte mare răspundere: de felul cum lucrează în aceste locuri depinde în mare măsură justa sprijinire a creației scriitoricești. Munca în biroul Uniunii scriitorilor, controlul și ajutorul reciproc în muncă se desfășoară, nu îndeajuns de activ. Dacă în rîndurile unor tineri scriitori au început să fie adoptate, cu credulitate, unele teorii confuze, aceasta se datorește și faptului că concepțiile greșite nu sînt combătute de scriitorii membri de partid. Chiar și critici rostite în sesiunile de partid, critici cu privire la creația literară și la articole publicate în reviste n-au fost susținute de tovarășii respectivi în revistele literare, sau, în general, în public.

În rîndurile scriitorilor — care nu poate fi socotită o pură întîmplare — precum și influențele liberalismului ne obligă — spune referatul — să luăm măsuri hotărîte pentru apărarea organizației noastre de manifestările ideologice străine și de moravuri nedemne de comunisti.

În legătură cu activitatea biroului organizației de bază a Uniunii scriitorilor și pe baza criticilor ce i-au fost adresate acestuia cu alte prilejuri de unii membri de partid, referatul a propus adunării să ia următoarea hotărîre:

Adunarea generală a organizației de bază constată că, în adunarea activului de partid a raionului Stalin și în discuțiile cu o seamă de tovarăși, biroul a dat dovadă de sovăială nepertință și lipsă de principialitate. Adunarea de bază cere membrilor de partid să ia măsuri hotărîte pentru normalizarea vieții de partid în organizație, pentru mobilizarea membrilor de partid și a scriitorilor fără de partid în lupta pentru respingerea răbunilor ideologiei burgheze și pentru promovarea elementelor liberaliste, biroul și unii membri ai organizației de bază au pășit pe calea concesiilor neprincipiale și a slăbirii marelui de educație comunistă și de analiză marxistă a problemelor creației literare.

În ce privește activitatea lui Jar, culminînd cu manifestarea sa calomnioasă, el și s-au purtut unor membri ai biroului doat o atitudine „prostească și rușinoasă”, fără a se aprecia just caracterul provocator al acestei atitudini.

Analizînd lipsurile organizației, referatul arată că în organizație nu s-a dus o activitate susținută pentru educarea membrilor de partid în spiritul unei înalte principialități, în primul rînd în spiritul răspunderii scriitorilor față de partid și popor și în spirit de luptă împotriva manifestărilor ideologice străine. Organizația nu a educat membri de partid în spiritul morții comuniste și al luptei împotriva încălcării normelor leniniste de partid, împotriva manifestărilor de intrișă, defăimare, spirit de grup, proslăvire reciprocă.

S-au încheiat în fața unii scriitori, membri de partid — arată referatul — ideea că ei sînt scutiți de orice îndatoriri partinice, autotumultuare, tendința de a li atenți numai față de adevărul și de a deveni intoleranți față de orice critici de tovarășii lor, tendința de a considera orice critică drept un asasinat moral. Organizația de bază nu poate tolera însă slăbirea disciplinei și a democrației interne de partid. Alina vreme ci vom mai permite asemenea situații, spune referatul, nu vom putea înfrîta în mod serios influența organizației noastre de bază în mijlocul colectivului scriitoricesc, inițiativa ei în viața literară, punerea pe primul plan a problemelor mersului înainte al literaturii noastre. Contrapunerea propriei „personalități” a scriitorilor față de tovarășii săi, lipsa simțului de răspundere față de popor și partid sînt măsuri strășnii de morală care trădă etica și înfrîng formele pe scriitorii în persoane întangibile, cărora poporul și partidul trebuie, chipurile, să le îngăduie orice fel de ieșiri anarhice și de idei greșite.

Noi, scriitorii și criticii, se spune în referat, avem de desfășurat o vastă activitate creatoare în domeniul literaturii. Avem de desfășurat o acțiune serioasă, temeinică, argumentată, de combatere a manifestărilor ideologiei burgheze care s-au făcut simțite în ultimul timp de combatere a confuziilor lansate de unii critici, de înfrîngere a unor teze dogmatice etc. Nu este de tolerat înlocuirea atmosferei creatoare și a criticii prin defăimare ori tăcere, care mai întodeauna au la bază spiritul de grup.

La „Gazeta literară” s-a creat o situație nepartinică pentru dezbaterile problemelor principale ale creației literare și pentru combaterea spiritului de grup și de tăcere reciprocă. Această publicație, care ar trebui să aibă un rol important în sprijinirea orientării real-socialiste a literaturii noastre, în sprijinirea luptei partinice în literatură, publică numeroase lucrări de critică și teorie literară care ar trebui criticate pentru confuziile pe care le lansează, să combată manifestările concrete ale ideologiei burgheze și să dovedească lipsa de principialitate. Mai recent, unele intervenții au contribuit la o agitație neprincipială, alimentată în mod artificial. În redacția și colegiul „Gazetei literare” lucrează membri de partid, între care, ca redactori șefi adiunți — tov. Paul Georgescu s. pînă de curînd, tov. Veronica Porumbacu. Referatul biroului organizației

de bază pune întreabarea cum și-au făcut acești doi tovarăși datoria, de vreme ce în condițiile noastre de azi, când presa noastră are în general o orientare clară și partinică, revista a ajuns unul din puținele locuri de propagare a unor idei greșite?

Manifestări asemănătoare se răsfrîng și în activitatea altor publicații ale Uniunii scriitorilor. În organele de conducere ale Uniunii scriitorilor, în secții, la publicații, lucrează nu puțini membri de partid. Ei, comunisti, au o foarte mare răspundere: de felul cum lucrează în aceste locuri depinde în mare măsură justa sprijinire a creației scriitoricești. Munca în biroul Uniunii scriitorilor, controlul și ajutorul reciproc în muncă se desfășoară, nu îndeajuns de activ. Dacă în rîndurile unor tineri scriitori au început să fie adoptate, cu credulitate, unele teorii confuze, aceasta se datorește și faptului că concepțiile greșite nu sînt combătute de scriitorii membri de partid. Chiar și critici rostite în sesiunile de partid, critici cu privire la creația literară și la articole publicate în reviste n-au fost susținute de tovarășii respectivi în revistele literare, sau, în general, în public.

mele actuale ale literaturii, modul în care pot fi înlăturate cel mai bine lipsurile creației. Ca și scriitorii, criticii au datoria de a se concentra tocmai asupra procesului foarte complex și adesea dificil al înfrățirii vieții ce se clădește azi la noi. Partidul cheamă pe scriitorii să redca conflictele reale ale vieții, lupta dintre nou și vechi și izbînda noului. Critica literară trebuie să adrecescă problemele de bază ale teoriei și creației literare, lichidînd dogmatismul și criticile abstracte, neprincipialitatea și spiritul de

lălmîiere, scoțînd la iveală și combătînd cu toată fermitatea încercările de revizuire a principiilor estetice marxist-leniniste, respingînd orice tentațivă de slăbire a partinității și a legăturii dintre creația beltrăstică și politica partidului. Orientarea rodnică de față de partid stă la baza succeselor dobtînite de literatura noastră după 23 August 1944 și îndeosebi în etapa construcției socialiste; partidul va da și de acum înainte întreg sprijinul pentru dezvoltarea creației literare înclinată poporului.

Problemele aduse în discuție de tov. E. Jebeleanu au fost primite cu mult interes. S-a relevat însă cu regret faptul că a vorbit vag, în general, fără exemple concrete și fără să se refere la propriile sale lipsuri.

De caracterul dăunător al manifestărilor de înfumurare, orgoliu și individualism la unii scriitori, care au luat forme mai grave la tovarășii I. Vitner și M. Davidoglu, s-au ocupat în cuvîntul lor tovarășii S. Iosfescu, N. Moraru, H. Zinec și alții.

Problema îmbunătățirii vieții de partid pe baza respectării stricte a principiilor organizatorice leniniste a stat în atenția tuturor vorbitorilor. Mai mulți tovarăși au criticat biroul organizației de bază pentru manifestări de cedeală oportunistă și slăbire a spiritului de partid.

Tov. Letiția Papu a reamintit că disciplina de partid trebuie să fie egală pentru toți; nu pot exista membri scutiți de obligațiile statutare.

În aceeași ordine de idei tov. Miocra Cremea a arătat că tovarășii ca M. Davidoglu și alții își permitte să închidă gura acelor care li critică, sub pretextul că aceștia „n-au talent”.

Tov. Dan Deșliu a arătat că slăbiciunile organizației de bază și avrările pierdute în viața literară

ÎN ÎNTÎMPINAREA CONGRESULUI SCRITORILOR

De vorbă cu LUCIA DEMETRIUS

In preajma Congresului scriitorilor, problemele literaturii noastre si in domeniul dezvoltării dramaturgiei realist-socialiste se află în centrul discuțiilor autorilor dramatici, regizorilor și artiștilor. Dezbaterile este cu atât mai actuală cu cât în aceste zile se desfășoară pe scenele teatrelor bucureștene „Decada dramaturgiei originale”...

Lucia Demetrius, actriță și dramaturgă, în timpul unei sesiuni de lucru la Congresul Scriitorilor.

Prima întrebare a fost următoarea: — Ce părere aveți despre relectarea conflictelor de viață ale construcției socialiste în literatura dramatică actuală? — Literatura noastră dramatică înfățișează o gamă relativ cuprinsă de conflicte literare...

— În ce sens ar putea fi vorba de un specific al conflictului dramatic contemporan, în primul rând în reflectarea faptelor caracteristice oamenilor zilelor noastre? — Specificul conflictului dramatic nu stă dect în felul în care scriitorul de teatru — pe baza unei profunde înțelegeri a semnificației istorice a momentelor prin care trece — izbutește să adune în fața ochilor tăi toate forțele pe care le-a adus în scenă...

— Evident, acesta este un aspect important al problemei; dar în legătură cu rezolvarea conflictului dramatic, cu idealizarea deznădămintului? — Idilismul, firește, nu înseamnă numai chipul prea frumos de a zugrăvi oamenii pe care-i vedem întruși. El e un fel de a soluționa problemele în chip nerealist...

— Care sunt cauzele prin care explicați această creștere a poziției noastre? Cui o datorăm? — Uite, fenomenul nu e atât de simplu. Mai întâi, nu se poate realiza o atare poezie fără înțelegerea — nu ușoară, ci treptată, pe calea convingerii interioare — din partea poezilor noștri...

— Dacă n-ar fi înțeles acest lucru, poezii noștri n-ar fi ajuns să realizeze ceea ce văd, eu, atât cit mă ajută pe mine ochii și pricepera. Să-ți arăt...

— Dacă n-ar fi înțeles acest lucru, poezii noștri n-ar fi ajuns să realizeze ceea ce văd, eu, atât cit mă ajută pe mine ochii și pricepera. Să-ți arăt...

— Dacă n-ar fi înțeles acest lucru, poezii noștri n-ar fi ajuns să realizeze ceea ce văd, eu, atât cit mă ajută pe mine ochii și pricepera. Să-ți arăt...

— Dacă n-ar fi înțeles acest lucru, poezii noștri n-ar fi ajuns să realizeze ceea ce văd, eu, atât cit mă ajută pe mine ochii și pricepera. Să-ți arăt...

— Dacă n-ar fi înțeles acest lucru, poezii noștri n-ar fi ajuns să realizeze ceea ce văd, eu, atât cit mă ajută pe mine ochii și pricepera. Să-ți arăt...

— Dacă n-ar fi înțeles acest lucru, poezii noștri n-ar fi ajuns să realizeze ceea ce văd, eu, atât cit mă ajută pe mine ochii și pricepera. Să-ți arăt...

— Dacă n-ar fi înțeles acest lucru, poezii noștri n-ar fi ajuns să realizeze ceea ce văd, eu, atât cit mă ajută pe mine ochii și pricepera. Să-ți arăt...

— Dacă n-ar fi înțeles acest lucru, poezii noștri n-ar fi ajuns să realizeze ceea ce văd, eu, atât cit mă ajută pe mine ochii și pricepera. Să-ți arăt...

— Dacă n-ar fi înțeles acest lucru, poezii noștri n-ar fi ajuns să realizeze ceea ce văd, eu, atât cit mă ajută pe mine ochii și pricepera. Să-ți arăt...

— Dacă n-ar fi înțeles acest lucru, poezii noștri n-ar fi ajuns să realizeze ceea ce văd, eu, atât cit mă ajută pe mine ochii și pricepera. Să-ți arăt...

— Dacă n-ar fi înțeles acest lucru, poezii noștri n-ar fi ajuns să realizeze ceea ce văd, eu, atât cit mă ajută pe mine ochii și pricepera. Să-ți arăt...

— Dacă n-ar fi înțeles acest lucru, poezii noștri n-ar fi ajuns să realizeze ceea ce văd, eu, atât cit mă ajută pe mine ochii și pricepera. Să-ți arăt...

— Dacă n-ar fi înțeles acest lucru, poezii noștri n-ar fi ajuns să realizeze ceea ce văd, eu, atât cit mă ajută pe mine ochii și pricepera. Să-ți arăt...

— Dacă n-ar fi înțeles acest lucru, poezii noștri n-ar fi ajuns să realizeze ceea ce văd, eu, atât cit mă ajută pe mine ochii și pricepera. Să-ți arăt...

— Dacă n-ar fi înțeles acest lucru, poezii noștri n-ar fi ajuns să realizeze ceea ce văd, eu, atât cit mă ajută pe mine ochii și pricepera. Să-ți arăt...

— Dacă n-ar fi înțeles acest lucru, poezii noștri n-ar fi ajuns să realizeze ceea ce văd, eu, atât cit mă ajută pe mine ochii și pricepera. Să-ți arăt...

— Dacă n-ar fi înțeles acest lucru, poezii noștri n-ar fi ajuns să realizeze ceea ce văd, eu, atât cit mă ajută pe mine ochii și pricepera. Să-ți arăt...

— Dacă n-ar fi înțeles acest lucru, poezii noștri n-ar fi ajuns să realizeze ceea ce văd, eu, atât cit mă ajută pe mine ochii și pricepera. Să-ți arăt...

— Dacă n-ar fi înțeles acest lucru, poezii noștri n-ar fi ajuns să realizeze ceea ce văd, eu, atât cit mă ajută pe mine ochii și pricepera. Să-ți arăt...

— Dacă n-ar fi înțeles acest lucru, poezii noștri n-ar fi ajuns să realizeze ceea ce văd, eu, atât cit mă ajută pe mine ochii și pricepera. Să-ți arăt...

— Dacă n-ar fi înțeles acest lucru, poezii noștri n-ar fi ajuns să realizeze ceea ce văd, eu, atât cit mă ajută pe mine ochii și pricepera. Să-ți arăt...

— Dacă n-ar fi înțeles acest lucru, poezii noștri n-ar fi ajuns să realizeze ceea ce văd, eu, atât cit mă ajută pe mine ochii și pricepera. Să-ți arăt...

— Dacă n-ar fi înțeles acest lucru, poezii noștri n-ar fi ajuns să realizeze ceea ce văd, eu, atât cit mă ajută pe mine ochii și pricepera. Să-ți arăt...

— Dacă n-ar fi înțeles acest lucru, poezii noștri n-ar fi ajuns să realizeze ceea ce văd, eu, atât cit mă ajută pe mine ochii și pricepera. Să-ți arăt...

— Dacă n-ar fi înțeles acest lucru, poezii noștri n-ar fi ajuns să realizeze ceea ce văd, eu, atât cit mă ajută pe mine ochii și pricepera. Să-ți arăt...

De vorbă cu DAN DEȘLIU

Tovarășul Dan Deșliu va prezenta în Congres coraportul privitor la problemele poeziei. Interviu pe care l-am solicitat, înseamnă astfel un moment de insistare asupra unor dintr chestiunile și aspectele care, fără îndoială, l-au preocupat mereu pe poet, dar care acum impun necesitatea unor generalizări și concluzii deosebite.

— Poetul Dan Deșliu a fost și precizează, încă înainte de a intra propriu-zis în discuție, că spusele sale nu rezumă coraportul pe care-l prezintă, dar pe de altă parte, nici nu pot fi cu totul desprinse de el. Sint, socotim și noi, păreri personale, punctele de vedere proprii, rezultate din experiența creației unui poet care s-a format și dezvoltat în anii puterii populare, strins legat de evenimentele care au însoțit și însoțesc înaintarea țării noastre către socialism.

— Prima întrebare pe care i-am pus-o a fost una de ansamblu: — E o generație tânără, oameni de la 17 și pînă în jurul a 30 de ani.

— Dacă garda vîrstnică ați caracterizat-o prin putere, aceasta mai tîndră prin ce se distinge? — Eu cred că prin număr, printr-o mare hărnicie la scris dar și prin calitate. Toți acești poeți, 50—60 la număr, de la cei mai vîrstnici pînă la cei mai tineri, au dat în anii noștri cel puțin un volum de versuri, cel puțin un poem sau o suită de poezii, pe baza cărora se poate afirma cu certitudine că sint oștiști veritabili, de naștere, ai frontului nostru poetic.

— Care e impresia de ansamblu după parcurgerea unui întreg sector al literaturii noastre noi? — Vezi dumneata, citeodată, în focul cîte unei discuții, ajungem să ne luăm după detaliu și să pierdem din vedere ansamblul. Dar pentru mine are cît de cît conștiință despre situația poeziei noastre înainte și după 23 August 1944, alît din punct de vedere cantitativ cît și calitativ, un asemenea tur de orizont, cum e acela pe care l-am făcut eu de cînd, asupra a ceea ce s-a realizat în acești 12 ani — te face să rămi impresionat, pur și simplu.

— Cînd s-a mai pomenit la noi o asemenea abundență de poezie, și trebuie să spun că, în general, în ceea ce constituie esențialul — o poezie bună, legată de problemele vieții, străbătută de dragoste pentru popor și partid.

— Care sînt cauzele prin care explicați această creștere a poziției noastre? Cui o datorăm? — Uite, fenomenul nu e atât de simplu. Mai întâi, nu se poate realiza o atare poezie fără înțelegerea — nu ușoară, ci treptată, pe calea convingerii interioare — din partea poezilor noștri...

— Dacă n-ar fi înțeles acest lucru, poezii noștri n-ar fi ajuns să realizeze ceea ce văd, eu, atât cit mă ajută pe mine ochii și pricepera. Să-ți arăt...

— Dacă n-ar fi înțeles acest lucru, poezii noștri n-ar fi ajuns să realizeze ceea ce văd, eu, atât cit mă ajută pe mine ochii și pricepera. Să-ți arăt...

— Dacă n-ar fi înțeles acest lucru, poezii noștri n-ar fi ajuns să realizeze ceea ce văd, eu, atât cit mă ajută pe mine ochii și pricepera. Să-ți arăt...

— Dacă n-ar fi înțeles acest lucru, poezii noștri n-ar fi ajuns să realizeze ceea ce văd, eu, atât cit mă ajută pe mine ochii și pricepera. Să-ți arăt...

— Dacă n-ar fi înțeles acest lucru, poezii noștri n-ar fi ajuns să realizeze ceea ce văd, eu, atât cit mă ajută pe mine ochii și pricepera. Să-ți arăt...

— Dacă n-ar fi înțeles acest lucru, poezii noștri n-ar fi ajuns să realizeze ceea ce văd, eu, atât cit mă ajută pe mine ochii și pricepera. Să-ți arăt...

— Dacă n-ar fi înțeles acest lucru, poezii noștri n-ar fi ajuns să realizeze ceea ce văd, eu, atât cit mă ajută pe mine ochii și pricepera. Să-ți arăt...

— Dacă n-ar fi înțeles acest lucru, poezii noștri n-ar fi ajuns să realizeze ceea ce văd, eu, atât cit mă ajută pe mine ochii și pricepera. Să-ți arăt...

— Dacă n-ar fi înțeles acest lucru, poezii noștri n-ar fi ajuns să realizeze ceea ce văd, eu, atât cit mă ajută pe mine ochii și pricepera. Să-ți arăt...

— Dacă n-ar fi înțeles acest lucru, poezii noștri n-ar fi ajuns să realizeze ceea ce văd, eu, atât cit mă ajută pe mine ochii și pricepera. Să-ți arăt...

— Dacă n-ar fi înțeles acest lucru, poezii noștri n-ar fi ajuns să realizeze ceea ce văd, eu, atât cit mă ajută pe mine ochii și pricepera. Să-ți arăt...

— Dacă n-ar fi înțeles acest lucru, poezii noștri n-ar fi ajuns să realizeze ceea ce văd, eu, atât cit mă ajută pe mine ochii și pricepera. Să-ți arăt...

— Dacă n-ar fi înțeles acest lucru, poezii noștri n-ar fi ajuns să realizeze ceea ce văd, eu, atât cit mă ajută pe mine ochii și pricepera. Să-ți arăt...

— Dacă n-ar fi înțeles acest lucru, poezii noștri n-ar fi ajuns să realizeze ceea ce văd, eu, atât cit mă ajută pe mine ochii și pricepera. Să-ți arăt...

— Dacă n-ar fi înțeles acest lucru, poezii noștri n-ar fi ajuns să realizeze ceea ce văd, eu, atât cit mă ajută pe mine ochii și pricepera. Să-ți arăt...

— Dacă n-ar fi înțeles acest lucru, poezii noștri n-ar fi ajuns să realizeze ceea ce văd, eu, atât cit mă ajută pe mine ochii și pricepera. Să-ți arăt...

— Dacă n-ar fi înțeles acest lucru, poezii noștri n-ar fi ajuns să realizeze ceea ce văd, eu, atât cit mă ajută pe mine ochii și pricepera. Să-ți arăt...

— Dacă n-ar fi înțeles acest lucru, poezii noștri n-ar fi ajuns să realizeze ceea ce văd, eu, atât cit mă ajută pe mine ochii și pricepera. Să-ți arăt...

— Dacă n-ar fi înțeles acest lucru, poezii noștri n-ar fi ajuns să realizeze ceea ce văd, eu, atât cit mă ajută pe mine ochii și pricepera. Să-ți arăt...

— Dacă n-ar fi înțeles acest lucru, poezii noștri n-ar fi ajuns să realizeze ceea ce văd, eu, atât cit mă ajută pe mine ochii și pricepera. Să-ți arăt...

— Dacă n-ar fi înțeles acest lucru, poezii noștri n-ar fi ajuns să realizeze ceea ce văd, eu, atât cit mă ajută pe mine ochii și pricepera. Să-ți arăt...

— Dacă n-ar fi înțeles acest lucru, poezii noștri n-ar fi ajuns să realizeze ceea ce văd, eu, atât cit mă ajută pe mine ochii și pricepera. Să-ți arăt...

— Dacă n-ar fi înțeles acest lucru, poezii noștri n-ar fi ajuns să realizeze ceea ce văd, eu, atât cit mă ajută pe mine ochii și pricepera. Să-ți arăt...

— Dacă n-ar fi înțeles acest lucru, poezii noștri n-ar fi ajuns să realizeze ceea ce văd, eu, atât cit mă ajută pe mine ochii și pricepera. Să-ți arăt...

— Dacă n-ar fi înțeles acest lucru, poezii noștri n-ar fi ajuns să realizeze ceea ce văd, eu, atât cit mă ajută pe mine ochii și pricepera. Să-ți arăt...

— Dacă n-ar fi înțeles acest lucru, poezii noștri n-ar fi ajuns să realizeze ceea ce văd, eu, atât cit mă ajută pe mine ochii și pricepera. Să-ți arăt...

— E o generație tânără, oameni de la 17 și pînă în jurul a 30 de ani.

— Dacă garda vîrstnică ați caracterizat-o prin putere, aceasta mai tîndră prin ce se distinge? — Eu cred că prin număr, printr-o mare hărnicie la scris dar și prin calitate.

— Care e impresia de ansamblu după parcurgerea unui întreg sector al literaturii noastre noi? — Vezi dumneata, citeodată, în focul cîte unei discuții, ajungem să ne luăm după detaliu și să pierdem din vedere ansamblul.

— Cînd s-a mai pomenit la noi o asemenea abundență de poezie, și trebuie să spun că, în general, în ceea ce constituie esențialul — o poezie bună, legată de problemele vieții, străbătută de dragoste pentru popor și partid.

— Care sînt cauzele prin care explicați această creștere a poziției noastre? Cui o datorăm? — Uite, fenomenul nu e atât de simplu. Mai întâi, nu se poate realiza o atare poezie fără înțelegerea — nu ușoară, ci treptată, pe calea convingerii interioare — din partea poezilor noștri...

— Dacă n-ar fi înțeles acest lucru, poezii noștri n-ar fi ajuns să realizeze ceea ce văd, eu, atât cit mă ajută pe mine ochii și pricepera. Să-ți arăt...

— Dacă n-ar fi înțeles acest lucru, poezii noștri n-ar fi ajuns să realizeze ceea ce văd, eu, atât cit mă ajută pe mine ochii și pricepera. Să-ți arăt...

— Dacă n-ar fi înțeles acest lucru, poezii noștri n-ar fi ajuns să realizeze ceea ce văd, eu, atât cit mă ajută pe mine ochii și pricepera. Să-ți arăt...

— Dacă n-ar fi înțeles acest lucru, poezii noștri n-ar fi ajuns să realizeze ceea ce văd, eu, atât cit mă ajută pe mine ochii și pricepera. Să-ți arăt...

— Dacă n-ar fi înțeles acest lucru, poezii noștri n-ar fi ajuns să realizeze ceea ce văd, eu, atât cit mă ajută pe mine ochii și pricepera. Să-ți arăt...

— Dacă n-ar fi înțeles acest lucru, poezii noștri n-ar fi ajuns să realizeze ceea ce văd, eu, atât cit mă ajută pe mine ochii și pricepera. Să-ți arăt...

— Dacă n-ar fi înțeles acest lucru, poezii noștri n-ar fi ajuns să realizeze ceea ce văd, eu, atât cit mă ajută pe mine ochii și pricepera. Să-ți arăt...

— Dacă n-ar fi înțeles acest lucru, poezii noștri n-ar fi ajuns să realizeze ceea ce văd, eu, atât cit mă ajută pe mine ochii și pricepera. Să-ți arăt...

— Dacă n-ar fi înțeles acest lucru, poezii noștri n-ar fi ajuns să realizeze ceea ce văd, eu, atât cit mă ajută pe mine ochii și pricepera. Să-ți arăt...

— Dacă n-ar fi înțeles acest lucru, poezii noștri n-ar fi ajuns să realizeze ceea ce văd, eu, atât cit mă ajută pe mine ochii și pricepera. Să-ți arăt...

— Dacă n-ar fi înțeles acest lucru, poezii noștri n-ar fi ajuns să realizeze ceea ce văd, eu, atât cit mă ajută pe mine ochii și pricepera. Să-ți arăt...

— Dacă n-ar fi înțeles acest lucru, poezii noștri n-ar fi ajuns să realizeze ceea ce văd, eu, atât cit mă ajută pe mine ochii și pricepera. Să-ți arăt...

— Dacă n-ar fi înțeles acest lucru, poezii noștri n-ar fi ajuns să realizeze ceea ce văd, eu, atât cit mă ajută pe mine ochii și pricepera. Să-ți arăt...

— Dacă n-ar fi înțeles acest lucru, poezii noștri n-ar fi ajuns să realizeze ceea ce văd, eu, atât cit mă ajută pe mine ochii și pricepera. Să-ți arăt...

— Dacă n-ar fi înțeles acest lucru, poezii noștri n-ar fi ajuns să realizeze ceea ce văd, eu, atât cit mă ajută pe mine ochii și pricepera. Să-ți arăt...

— Dacă n-ar fi înțeles acest lucru, poezii noștri n-ar fi ajuns să realizeze ceea ce văd, eu, atât cit mă ajută pe mine ochii și pricepera. Să-ți arăt...

— Dacă n-ar fi înțeles acest lucru, poezii noștri n-ar fi ajuns să realizeze ceea ce văd, eu, atât cit mă ajută pe mine ochii și pricepera. Să-ți arăt...

— Dacă n-ar fi înțeles acest lucru, poezii noștri n-ar fi ajuns să realizeze ceea ce văd, eu, atât cit mă ajută pe mine ochii și pricepera. Să-ți arăt...

— Dacă n-ar fi înțeles acest lucru, poezii noștri n-ar fi ajuns să realizeze ceea ce văd, eu, atât cit mă ajută pe mine ochii și pricepera. Să-ți arăt...

— Dacă n-ar fi înțeles acest lucru, poezii noștri n-ar fi ajuns să realizeze ceea ce văd, eu, atât cit mă ajută pe mine ochii și pricepera. Să-ți arăt...

— Dacă n-ar fi înțeles acest lucru, poezii noștri n-ar fi ajuns să realizeze ceea ce văd, eu, atât cit mă ajută pe mine ochii și pricepera. Să-ți arăt...

— Dacă n-ar fi înțeles acest lucru, poezii noștri n-ar fi ajuns să realizeze ceea ce văd, eu, atât cit mă ajută pe mine ochii și pricepera. Să-ți arăt...

— Dacă n-ar fi înțeles acest lucru, poezii noștri n-ar fi ajuns să realizeze ceea ce văd, eu, atât cit mă ajută pe mine ochii și pricepera. Să-ți arăt...

— Dacă n-ar fi înțeles acest lucru, poezii noștri n-ar fi ajuns să realizeze ceea ce văd, eu, atât cit mă ajută pe mine ochii și pricepera. Să-ți arăt...

— Dacă n-ar fi înțeles acest lucru, poezii noștri n-ar fi ajuns să realizeze ceea ce văd, eu, atât cit mă ajută pe mine ochii și pricepera. Să-ți arăt...

— Dacă n-ar fi înțeles acest lucru, poezii noștri n-ar fi ajuns să realizeze ceea ce văd, eu, atât cit mă ajută pe mine ochii și pricepera. Să-ți arăt...

— Dacă n-ar fi înțeles acest lucru, poezii noștri n-ar fi ajuns să realizeze ceea ce văd, eu, atât cit mă ajută pe mine ochii și pricepera. Să-ți arăt...

— Dacă n-ar fi înțeles acest lucru, poezii noștri n-ar fi ajuns să realizeze ceea ce văd, eu, atât cit mă ajută pe mine ochii și pricepera. Să-ți arăt...

— Dacă n-ar fi înțeles acest lucru, poezii noștri n-ar fi ajuns să realizeze ceea ce văd, eu, atât cit mă ajută pe mine ochii și pricepera. Să-ți arăt...

— Dacă n-ar fi înțeles acest lucru, poezii noștri n-ar fi ajuns să realizeze ceea ce văd, eu, atât cit mă ajută pe mine ochii și pricepera. Să-ți arăt...

— Dacă n-ar fi înțeles acest lucru, poezii noștri n-ar fi ajuns să realizeze ceea ce văd, eu, atât cit mă ajută pe mine ochii și pricepera. Să-ți arăt...

Dan Deșliu, poet și dramaturg, în timpul unei sesiuni de lucru la Congresul Scriitorilor.

— Chiar dacă nu m-ai întrebat, nu puteam să nu-ți spun punctul meu de vedere despre aceasta. Toți avem și erori, am făcut greșeli, mai mari sau mai mici. Și eu am făcut greșeli și alții tovarășii de-a mei, oștăși ca și mine — ca și noi toți mai bine zis — în această armată angajată, în această armată a artelor. Angajată în sensul că a adoptat o poziție deschisă, fățișă, liber consimțită, s-a atașat construcției socialiste.

— Despre aceste greșeli s-a discutat — aș zice chiar că s-a discutat de-a-juns. Ceea ce interesează însă cu mult mai mult, este examinarea situației actuale! Să știm unde ne aflăm, cum stăm, ca să mergem mai departe.

— Dar am să-ți spun părerea mea și despre o alt fel de tendință, despre un alt fel de judecă activitatea noastră din trecut, despre alt fel de așa-zise greșeli. Vrei să mă urmărești? — Sint gata să notez.

— Am observat că unii tovarășii încep să încadreze în capitolul greșeli și erori, acele slăbiciuni de creștere care s-au resimțit în activitatea fiecăruia dintre noi. Într-o măsură mai mare sau mai mică, și fără de care nu poate exista o dezvoltare.

— Este oare și aceasta un mod negativist, nihilist, de a aprecia literatura? — Nu. Cîtuși de puțin. E cu toată alteceva decît ceea ce s-a concretizat în ieșirea lui Alexandru Jar, pentru că nu are deloc același conținut. E o tendință, eu aș numi-o „văicăristă”.

— De la „văicăreal”? — Da, de la verbul „a se văicări”. — Și în ce constă înțelegerea aceasta? Poate un exemplu ar fi mai lămuritor?

— În ce constă? În... exact ce s-pune în cuvînt: a te văica ai crescut cu slăbiciuni, și a începe să pui acestor slăbiciuni — care desigur, nu trebuie privite cu îngăduință, ci conștient, cu bărbăție — diferite etichete, între care e și cea mai modă, la ora actuală, și proletcultismul.

— Societii prin aceasta că nu există manifestări care să poarte pe drept cuvînt denumirea de proletcultism.

— Ba există. Dar una e proletcultismul, și cu totul altceva e să decreeți creațiile mai slabe, de acum cîțiva ani, și chiar de azi, drept proletcultiste. Vrei un exemplu?

— Presupunęți că întrebarea v-am pus-o eu.

— Așa ceva face de pildă tovarășa Veronica Porumbacu, care declară în volumul său „Generația mea” într-o poezie, că își consideră poemul „Tovarășul Matei” drept o poezie proletcultistă.

— E o autocritică?

— Nu știu, poate să fie și o doză de adevăr, dar noi trebuie să știm bine ce înseamnă un cuvînt atunci cînd îl folosim, trebuie să știm ce a însemnat în fapt proletcultismul.

— Aș fi bucuros să notez aici cîteva cuvinte pe care le socotim indispensabile pentru înțelegerea problemei în esența ei.

— Proletcultismul s-a caracterizat în primul rînd prin negarea rolului îndrumător al partidului în literatură, prin afirmarea necesității de a scoate arta de sub îngrijirea și îndrumarea ei de către partid.

— Vă referiți aici la manifestările proletcultismului ca „teorie”.

— În primul rînd la ele. Gîndindu-ne bine, vom conchide că această poziție se înființa cu denigrarea moștenirii trecutului.

— Și care a fost echivalentul în planul expresiei artistice?

— În esență, înlocuirea proceselor sufletești ale oamenilor vii, contemporani, cu aspecte formale.

— Adică stridențe, zarvă fără conținut, sau înlocuirea omului prin u-nalta sa, prin detaliul exterior, tehnicist, etc?

— De toate! Eu m-am întrebat de multe ori, din ce punct de vedere consideră tovarășa Veronica Porumbacu, și cei care o susțin în această privință, că o asemenea poezie cum e „Tovarășul Matei” ține de categoria proletcultismului. Mi se pare că lov. Porumbacu se referă la insuficiența analiză tocmă a procesului sufletesc al omului care din rob devine stăpîn. Dar mie nu mi se pare că

Struniri și-nflorări! Sint fel și „chip” — cit fiori de cîmp și fire de nisip — El — ce zici? — să continui să le număr?

— Și muza îmi șoptește peste umăr: „Un singur lucru aș mai vrea să-ți cer: Să nu uiți luna — luna de pe cer!”

Marcel Bresașu

O fi de vină iarăși luna mai? „Iți amintești poezie, cînd rimai acum doi ani, în chiar aceste pagini, un cînt despre șabloane și imagini? Tipar, model, izvod, șablon! Ei și! Mai scormonește totuși — și deși! ORI CITE CIUTURI SCOTI, O SĂ RAMINA RĂSRINTUL CHIP AL LUNII, ÎN FINTINA. Cu pumnii sfarmă-al inimii oblon și sfarmi tipar, model, izvod, șablon...” (recunoscușem glasul muzei mele citîndu-mi stihurile-n ghilimele). „Fintini și ciuturi! Cîte-ar fi de spus și le-am lăsat nespuse cînd m-am dus! Cu voia ta să scriem mai departe O filă nouă dintr-acești carte...” Cu voia ta — I-am fost răspuns — socot că trebuie-nceput cu-acei cari scot „doar chipurile” chipurile lunii! Sub-titlul stăntelor ar fi: SINT UNII... II (Plutea sub nasul tău — dar găgăuț tu singur o-mbrîncești din lac în puț gîndind că-ți adîncești „cogitațunea” cu cit lunguși — pînă la dînsa — funla!) Sint unii cari o lasă — puritani! — s-o prîtocească apa, ani și ani, s-o spele, s-o mureze pe-ndelete; să-î poartă trage-o poză — fără pete! Sint alții, dimpotrivă, carl pîndesc pînă ce norii toți se răspîndesc să-î scoată — o, deprindere trivială! — (că sint sau nu sint) pete la iva!... (Mai eri au dat de ea cînd își trăgea un nor subțire-n chip de feregea zîmbîndu-le șagalnic din fintină cu siliciuni, stăgunde, de cadină.) Acum o scot — împudica! — din puț ca însuși adevărul gol-goluț și despletindu-și în oglindă părul (MAI creț decît îl poartă Adevărul) III Se-aplecă unii-atîta — c-o ascund cu capul lor gigantic și rotund

DIN „DIALECTICA POEZIEI” Stanțe în Marea Primăvară (Urmare și poate sfîrșit) și-și spun, semeți, în fața-acestl lipse: „ca soarele provoc și eu eclipse!” Cînd văd... că nu se văd decît pe ei își saltă umerii de slavă grei și nu-s surprinși — nici jumă, nici cărunții — de nimbul — în sfîrșit! — din jurul frunții! Vor alții — dup'o geană de Crai Nou să întregească „restul” de tablou și cred că își vădese îndeminarea căîndu-î cercănuț... cu luminaea! „Așteaptă unli-n boierece huzur (sub bolțile stihiei drept azur) să li se-adeucă luna cu sacaua (doar intră-n prețul apei, cu ocaua...) Amină, alți molliu!, de azi pe mîni: „Mai sint pe drum puzderii de fintini! Or să brodească ei și-o-acă ca să se ocopere cu cea visată-lună...” IV Bați unii singuratece cărări minai de romanțioase-nlăcărări și „suie” către lună ca să-și

ÎN ÎNTÎMPINAREA CONGRESULUI SCRITORILOR PLENARA SECȚIEI DE PROZĂ

Marți, 22 mai, a avut loc ședința plenară a secției de proză închinată discutării unor din problemele și aspectele dezvoltării prozei noi din R.P.R. Înainte de deschiderea dezbaterilor, tov. Petru Dumitriu a anunțat vesele încetării din viața a lui Ion Călugăru, scriitor fruntaș, a cărui activitate din ultimii ani a fost închinată progresului prozei realist-socialiste. După ce tov. Șerban Nedelcu a citit necrologul care a fost dat publicității din partea Uniunii Scriitorilor din R.P.R., participanții au păstrat un minut de tăcere în memoria lui Ion Călugăru.

Dezbaterile plenare secției de proză au început printr-un referat introductiv care a fost prezentat de tov. Mihai Gafița.

Referatul tov. MIHAI GAFIȚA

Referatul a arătat că își va axa susele pe problemele ideologice ale prozei, aceasta conținându-se a li latura în care sînt necesare și așteptate cele mai rodnice dezbateri și concludii, în preajma primului Congres al scriitorilor din R.P.R.

Vorbitorul a pornit de la aprecierile făcute de Raportul de activitate al C.C. al P.M.R. la cel de-al doilea Congres al Partidului și la privirea la dezvoltarea și succesele literaturii și artei în perioada de după eliberarea țării. Aceste aprecieri — a spus referentul — date literaturii noastre de către partid, forța conducătoare a poporului în construirea vieții socialiste, constituie criteriul care va călăuzi referatul de față în analiza succeseor prozei noastre din ultimii 12 ani.

În ansamblul literaturii noastre, o parte din operele despre care Raportul C.C. spune că și-au câștigat pe merit dragostea poporului, sînt opere de proză — romane, nuvele, schițe, reportaje, lucrări de publicistică, amintiri, pamflete. Contribuția prozei la opera de zidire a noii literaturii este una substanțială: proza este un sector fruntaș prin succesele realizate, un sector principal, prin problemele esențiale pe care le ridică și pentru a căror rezolvare se străduiesc, cu puteri unite, prozatorii noștri.

Referentul a subliniat aspecte ale procesului străbătut de proza noastră după eliberare, aspecte care au dovedit falimentul teoriei despre o presupusă criză a culturii și artei. Încă la prima conferință a scriitorilor, în 1949 a fost evident falimentul „teoriei” crizistilor — a spus referentul. Cu altă mai mult azi el este evident, cînd literatura noastră, după ce a câștigat, într-o primă etapă, a dezvoltării sale bătaia pentru realism în general, a pășit treptat și tot mai adîncit, în a doua etapă a aceluiași proces de continuă creștere, la însușirea și folosirea unei noi metode de creație — metoda realismului socialist.

Faptul că partidul a creat, prin lupta sa în fruntea maselor, condițiile necesare pentru o dezvoltare liberă și multilaterală a observației scriitorului, a creației sale și a călăuzit, la îndrumări către cunoașterea tuturor surselor adevărului vieții, la orientarea și susținerea și promovarea permanentă prin arta sa a ceea ce e nou în viața și în societate, acest fapt a determinat pentru literatură în general — și ca atare și pentru proză — cucerirea unei noi dimensiuni în zugrăvirea realității: perspectiva viitorului, — perspectiva creșterii și dezvoltării noastre.

Acesta a însemnat o adevărată nouă etapă în dezvoltarea istorică a literaturii noastre, etapă pe care o numim a realismului socialist. În anii aceștia, ideile și problemele practice ale construirii socialismului, îndrumarea de către partid a literaturii, atașamentul viu și participarea nemijlocită a scriitorilor la viața maselor, caracterizată de mersul către socialism, au generat opere de proză care se înscriu definitiv în tezaurul nostru clasic.

În privința multă mai adîncită, cuprinzătoare, prin concepția științifică înaintată, care a generat în procesul de creație, prin promovarea militanță a noului și în special prin tratarea problemelor socialiste, prin zugrăvirea unor eroi comuniști, a unor oameni de tip nou, neînținși în operele din trecut, proza noastră a atins o treaptă superioară, reprezentînd o dezvoltare, un pas înainte față de proza noastră creată în deceniile și secolele anterioare.

În mod concret, trebuie să cităm aici opere cum ar fi: „În ce privește ogîndirea trecutului” îndreptat — deschisă la „Nicoară Potcovă” de Mihail Sadoveanu și ciclul „Un om între oameni” de Camil Petrescu; — în ce privește ogîndirea unor epoci mai apropiate de a noastră: romanele „Desculți” de Zaharia Stancu, „Ion Sîntu” de Ion Marin Sadoveanu, „Moromeții” de Marin Preda, „Cronică de familie” de Petru Dumitriu; în ce privește oamenii și realitățile socialiste: romanele „Mitrea Cocor” de Mihail Sadoveanu, „Băragan” de V. Em. Galan, „Drum fără pubere” de V. Em. Galan, „Străinul” de Petru Dumitriu, „Desfășurarea” de Marin Preda.

Subliniind ritmul viu care a caracterizat dezvoltarea și îmbogățirea cantitativă și calitativă a prozei noastre în anii puterii populare, referentul a spus:

Astfel de opere demonstrează mai presus de orice discuții că în regiunile noastre sînt create condiții pentru dezvoltarea unei proze calitative noi, că ideile și principiile construirii socialismului generează opere de proză de valoare, care sînt poartă stă cu cîmste alături de operele moștenirii noastre clasice; demonstrează că noua concepție despre lume — concepția marxist-leninistă — îndrumarea de către partid, susținute organice de către prozatorii talentați, ajută la atingerea unor reușite, în ce privește amploarea și dinamică cuprinderii adevărului de viață, chiar superioare celor atinse de proza realistă din trecut. O altă însușire a prozei noastre, în anii regimului democrat popular, a spus referentul, stă în abordarea, elaborarea și dezbaterile problemelor și aspectelor celor mai noi ale vieții, a problemelor și aspectelor construirii socialismului, al zugrăvirii omului nou din țara noastră.

Fără îndoială că realismul socialist stă în primul rînd într-o nouă viziune despre viață, în capacitatea

mului, a gîndirii socialiste. Și aici proza noastră a înscris între realizările sale, în alara unor cărți ca „Desfășurarea” sau „Băragan”, scrieri care s-au impus atenției cititorilor, pe care cititorii le citesc cu interes, printre care cităm: „Temelia” de Eusebiu Camilar, „Brazdă peste haturi” de Horvath Istvan, „Cronică de la cîmpie” de Petru Dumitriu, „Pornească oamenii” de Sîntu Andrei, „Căpeta” de Francisc Munteanu, „Pînă la alba” de Dumitru Mircea, „Vintul nu se strînge din senin” de Asztalos Istvan, „Ana Nucului” și „Liniște iernii” de Remus Luca, „Grîu înfrînt” și „Trandafir de la Moldova” de Ion Istrati, „Casa Apeilor” de Maria Vlad, „Floarea vieții” de Aurel Mihale, „Cîobanul care și-a pierdut oile” de Petru Vintile.

Ținînd seama de toate aceste realizări — a spus referentul — putem afirma cu toată îndreptăcirea că proza noastră lucrează pentru a realiza literatura epocii pe care o trăim, îmbogățind în chip firesc cu elementele socialismului tabloul pe care literatura noastră în ansamblu îl are de la începuturi și pînă azi, mi l-a lasat despre viața poporului de-a lungul secolelor.

Proza noastră epică are sarcini cu totul speciale în ansamblul literaturii, în ceea ce privește realizarea tabloului artistic al unei epoci, al anilor care au precedat imediat eliberarea și a anilor de construire a socialismului.

Putem spune că, din toate secțiunile și genurile literaturii, proza își revine principala sarcină în zugrăvirea artistică a elementelor concrete de viață, a ansamblului de probleme și aspecte de oameni și proceselor acestei epoci.

Tocmai de aceea este o datorie a noastră, a tuturor, a scriitorilor ca și a criticii literare, de a sprijini cu grijă, de a dezbate și analiza în profunzime lucrările care apar cu teme contemporane și, în primul rînd, cu temele socialismului.

Trebuie să ne fie tuturor deosebit de clar că rolul activ, de participare directă, în rezolvarea problemelor de viață ale contemporanilor — o literatură și-l îndeplinește în primul rînd prin abordarea și dezbaterile celor mai acute probleme ale vieții curente, contemporane, prin realizarea tabloului multilateral al acestei epoci în care literatura e creată.

Referentul a arătat apoi faptul nou de creație pe care au dobîndit-o, în anii noștri, prozatorii pe care 23 August 1944 i-a surprins la o maturitate a scrierilor lor sau chiar, pe unii din ei, în momente de derută, sau de căutare.

Referentul a cercetat sub acest raport creația lui Ion Călugăru care s-a ridicat de la romane precum „Copilăria unui netrebnic”, „Trusă”, „Lumina primăverii” și de un puternic realism, la un nivel superior în înțelegerea realității, atîcînd a zugrăvit în romanul „Oțel și piine” viața și lupta clasei muncitoare, condusă de comuniști în perioada de după 23 August, pentru consolidarea cuceririi democrat-populare și pentru construirea unei industrii socialiste.

Referentul a analizat în continuare o serie de alte succese ale prozei noastre. Putem afirma — a spus el — că se constituie o literatură cu tematica industriei și a marilor construcții, în cadrul căreia, alături de „Drum fără pubere” și „Pasărea furtunii”, alături de „Oțel și piine”, romane precum „La cea mai înaltă tensiune” de Nagy Istvan, „În orașul de pe Mureș” de Francisc Munteanu, „Cumpăna luminilor” și „Zăvoia Roșu” de Nicolae Jianu, „Valea Fierului” de Dragoș Vicol, trebuie înscrise în primul rînd. Cu excepția unor nuvele ale lui Sahia, și a unor episoade întâmplătoare din romanele și nuvele consacrate vieții orașului în genere, cu excepția unor reportaje cum sînt de pildă ale lui Geo Bogza, noi n-am avut, pînă la eliberare, o proză a realității lor pe care le crează industria.

Este un merit al prozei noi, realist-socialiste, de a fi atacat acest sector al vieții patriei noastre și de a fi dat primele realizări de valoare. Este în același timp o datorie a scriitorilor de a nu înceta și de a continua, cu toată mai sporită pasiune, investigația și redarea acestei lumi, nouă pentru literatură; și de a investiga și redă, cu atât mai mult cu cît clasa muncitoare este cea fruntașă în statul nostru democrat popular care construiește socialismul.

Tema industriei, tema închinată vieții muncitorilor noastre, este tema principală, în cel mai înalt grad caracteristică epocii noastre.

Este o sarcină a prozatorilor noștri de a sporii atenția lor, preocuparea lor pentru omul nou din sectorul industrial, pentru viața clasei muncitoare din industria noastră socialistă.

Trebuie să subliniem, ca pe un merit de seamă, preocuparea unor prozatori care, cu mijloace artistice mai modeste, s-au apropiat totuși cu curaj de problemele industriei, ale muncitorilor, și au dat lucrări care, dacă nu se ridică încă la nivelul necesar pentru a înfrunta timpul, constituie însă o contribuție fără de care n-ar exista o literatură.

Din acest punct de vedere, noi trebuie să primim cu recunoștință către acea febrilă căutare care a caracterizat în special nuvele noastre începînd de prin 1947, și care continuă și azi.

Numeroase schițe și nuvele cu teme din industrie se pot afla în paginile periodiceilor din anii trecuți, schițe și nuvele pe care noi le-am uitat, dar care au constituit o pasională elaborare, au contribuit la alcătuirea unui climat care a favorizat crearea unor opere de valoare și stă la baza unor succese viitoare.

Tradiția zugrăvirii vieții salului, caracteristică prozei noastre din secolul trecut și din primele decenii ale secolului nostru, a continuat în proza noastră și, mai ales, ea s-a dezvoltat, față de literatura realismului critic, prin adîncirea viziunii în romane ca: „Desculți”, „Cronică de familie”, „Moromeții” și prin abordarea noului sector al vieții noi, socialiste, a țărânilor noastre muncitoare.

Zugrăvind viața de azi a satului românesc, proza noastră privește în chip firesc din perspectiva socialistă

toare, de a privi și rezolva sarcinile sale, de a participa la construirea socialismului.

Proza noastră are necontenit în fața sa sarcina de a realiza chipuri noi și expresive de eroi ai clasei muncitoare, constructori avîntați ai socialismului, pilde vrednice de urmat pentru toți oamenii muncii.

În aceeași ordine de idei trebuie să spun că lupta partidului în lărgirea chipurile comuniștilor ilegali încă nu și-au găsit o ogîndire pe măsura măreții lor semnalice, a frumuseții lor morale nebanute, a înălțimii luptei și jertfei multora dintre ei.

Cărțile care s-au scris pînă acum cu această temă sînt departe de a umple golul pe care-l resțim din plin în acest domeniu, iar să mai vorbim despre schematicismul care caracterizează pe cei mai mulți eroi ai acestor scrieri, despre cea care în vadele adevărului lor, conștiința scopului pentru care luptă.

Referentul s-a ocupat apoi de disproporția care se menține încă între greutățile specifice a realizării artistice a cărților care ogîndesc trecutul și a celor care ogîndesc aspecte ale construirii socialismului.

Această disproporție se manifestă nu numai în ansamblul prozei, dar, de multe ori, chiar în cuprinsul aceluiași scrieri și în creația aceluiași autor — a spus referentul, citînd exemple concrete din cărți ale lui Petru Dumitriu și Nicolae Jianu.

Cauza acestor reușite incomplete, înegale, referentul a căutat-o și în greutățile redării unui domeniu nou de viață, puțin explorat pînă acum în literatură, a unor caractere noi, dar mai ales în insuficiența cunoașterii a vieții noi. O bună cunoaștere a vieții va duce pe prozatorii la depășirea greutății de a arăta în chip veridic, plastic, prin imagini cărților lor, superioritatea noului asupra vechiului, forța lui de a învinge vechiul și de a-l lichida.

Evident, acesta este un proces din care nu putem exclude timpul ca un factor esențial. Scurtarea timpului însă se poate realiza printr-o mai adîncită însușire a învățăturii partidului, prin cercetarea continuă a vieții în redutele ei cele mai înaintate și, de bună seamă, prin elaborarea necontenită, adică prin scrieri mereu noi, despre noi aspecte și noi oameni ai socialismului.

Folosirea reportajului despre actualitate asupra unor însemnate iluzii — în care Geo Bogza a dat admirabile realizări — este una din căile cele mai indicate pentru un contact cu mai strîns cu viitorii eroi ai cărților de proză.

Necesitatea abordării tematicii noi se pune așadar nu numai ca o sarcină politică imediată a prozei noastre militante, nu numai ca o datorie de a li contemporanilor epocii, de a reda tabloul unei epoci, dar și pentru a putea cunoaște și experimenta redarea noi vieți, în vederea eliminării schematicismului în zugrăvirea veridică a noului univers adus de proza noastră.

Referentul a trecut apoi să analizeze unele din cauzele și pricinile care-i pîndesc pe scriitorii tineri cînd se apropie fără o concepție clară, înaintată, de conținutul noi noastre vieți.

Între acestea sînt cele două aspecte, manifestări ale lipsei de încredere în adevărul vieții: poleirea idealistă și negativismul.

Idilismul și negativismul au același izvor: înarmarea insuficientă în a cunoaște, aprecia și zugrăvi adevărul.

„Unele opere suferă de tendința de a simplifica realitatea, de a o prezenta în chip schematic, ceea ce se manifestă în deosebi în prezentarea slabă din punct de vedere artistic a superiorității noului, a procesului de înfrîngere și de lichidare a ceea ce este vechi. Lipsite de viață sînt în unele opere literare figurile fauritorilor noi societății”.

Pe baza acestei critici adresate de partid creatorilor, trebuie să constatăm în primul rînd, raportîndu-ne la ansamblul prozei noastre, o deficiență, un dezechilibru în ceea ce privește abordarea tematicii noi, legate de cele mai noi aspecte și probleme ale construirii socialismului.

Reluînd afirmația că, a te orienta către clasa muncitoare, către chipurile de muncitori din industria socialistă, înseamnă — de orientare către pozițiile cele mai înaintate ale socialismului, adică a fi în cel mai înalt grad contemporanul propriei epoci, referentul a spus: Aceasta nu e tot una cu redarea aridă a unor procese și aspecte ale producției, ci înseamnă dezvoltarea dimensiunii umane a proceselor din viața socială și din producție, adică a celui complex de stări și sentimente, de mișcări interioare, porniri, atitudini, transformări și procese sufletești pe care li determină trăirea de fiecare zi în contact cu evenimentele ce marchează înaintarea socialismului, cu oamenii de tot felul care trăiesc în societatea noastră.

Fără îndoială că astfel se rezolvă azi multe probleme care se puneau și în trecut omului; multe din procesele sufletești iau alt curs astăzi, în contact cu noile realități, cu noua mentalitate, cu condițiile vieții în regim de libertate dobîndit.

Fiște că altele vor fi reacțiile oamenilor în fața unor probleme și conflicte care s-au mai pus omenirii. Fiecare epocă aduce răspunsul său propriu, cel mai adesea diferit de al altor epoci, problemelor și conflictelor care au stat din todeauna spre rezolvare în fața oamenilor — diferit pentru că însăși punerea acestor conflicte și probleme nu este aceeași în epoci istorice deosebite.

Tocmai surprinderea acestui specific în punerea și rezolvarea conflictelor de către muncitorii înaintați este de cea mai mare importanță pentru proză; astfel se realizează într-un mod înalt rolul educativ al literaturii, sarcina ei de a dezvălui nou și de a lupta pe calea imaginilor pentru generalizarea și consolidarea noului socialist, pentru formarea conștiinței socialiste.

Simplul fapt al ogîndirii cuturii sau cuturii moment din munca unei fabrici nu este cîtuși de puțin de ajuns.

Este nevoie de relevarea, prin eroi vii, prin fapte glorioase, a spiritului în continuă înnoire, al clasei muncitoare, de a privi și rezolva sarcinile sale, de a participa la construirea socialismului.

„Combătîndu-se unele formule greșite despre presupusa „rezuire” a unor principii ale esteticii, au fost aduse în discuție precizări (tov. M. Năvoico), arătîndu-se că și vorba de „rezuire”, de schimbări, și de lămurirea în spiritul ideii marxist-leniniste a unor probleme fundamentale de creație, relativ la care au circulat un timp anumite formule dogmatice. Este vorba de dezvoltarea creatoare a ansamblului de principii care călăuzesc literatura clasei muncitoare începînd de la articolul lui Lenin: „Organizarea de partid și literatura de partid”. Este vorba de a stimula a muncii creatoare pe lîna pe care ea trebuie să fie stimulată, care să nu fie una sclăvescică și una legată de procesul viu al creației.

Literatura noastră a fost continuu călăuzită de partid pe un drum just,

tegral” sună destul de ciudat în condițiile cînd partidul a ajutat pe scriitorii săi redobîndind libertatea de gîndire și de creație, libertatea de a spune adevărul pe pozițiile unei concepții înaintate despre viață și societate.

Ea nu e o altfel de exprimare a spiritului de partid, a realismului socialist, ci e o întocuire a spiritului de partid, o pășire a realismului pentru tendințe străine literaturii realist-socialiste.

La timpul său, a existat o variantă a acesteia teorii, manifestată mai ales în ceea ce privește poezia lirică, dar nelipsind nici din poezia lirică. Era vorba „sincerității”: sinceritatea de dragul sincerității. Dar de pe ce poziții? În vederea căruia scop? Sinceritatea pentru cine? — aceasta nu mai era spus. Sub masca „sincerității absolute”, a sincerității de dragul sincerității, ca și sub aceea a „adevărului integral”, se pot ascunde numeidecîlă ideologia burgheză, obiectivismul, pășirea spiritului de partid.

În ultimă instanță și teoria „adevărului integral” ca și teoria „sincerității absolute” reeditează eterna problemă a „libertății absolute” a artistului.

Prozatorii realist-socialiști afirmă drept supremă libertate a lor lupta sub steagul partidului, pentru idealurile socialismului și comunismului, pentru spiritul de partid.

Ei nu se simt „liberi”, „dezlegați” de societatea pe care o fauresc, de oamenii pe care li zugrăvesc, de faptele lor — ci se simt legați de ei prin mil de fire, uniți prin idealul comun, prin căile comune pentru a-l atinge, prin trecutul și tradițiile comune, prin viitorul care se deschide tuturor.

Apropiat Congres va avea să sublinieze odată mai strălucitor, că deosebiri și diferențe, strîngerea rîndurilor scriitorilor în jurul partidului, pentru idealurile socialismului și comunismului, pentru progresul neîncetat al literaturii realismului socialist.

Prozatorii noștri fac parte integrantă din acest întreg front al socialismului. Ei considera drept cea mai înaltă expresie a libertății lor posibilitățile pe care o au de a crea ne-stingherii opere în care să promoveze idealul de viață liberă și fericită dobîndită prin socialism. Ei afirmă drept principalul criteriu al activității lor crearea spiritului de partid, pe baza căreia s-au obținut succese însemnate de pînă acum și care constituie chezașia unor noi succese.

Conștiință ca spiritul partinic în abordarea curajoasă a problemelor vișii și în primul rînd ale contemporanității, ale epocii socialismului, constituie calea unică pentru realizarea unor opere durabile, iubite de popor — prozatorii noștri își afirmă convingerea și angajamentul că vor răspunde cu opere tot mai bune cerințelor și încrederei exprimate în raportul C.C. al P.M.R. la cel de al doilea Congres al partidului: „Poporul cere scriitorilor și artiștilor... să prezinte realitatea noastră nouă în continuă dezvoltare, să redea toată bogăția ei neapuzabilă, toată multilateralitatea ei și, înainte de toate, să înfișeze uriașă muncă creatoare prin care poporul construiește noua ordine și se transformă în înșis...”.

„Sîntem conșinși ca scriitorii și artiștii noștri vor arăta poporului, în operele demne, prin conșințim lor de idei și prin forța lor artistică, de epoca furtunoasă a transformărilor revoluționare pe care le trăiește Patria noastră”.

Formula aceasta a „adevărului integral” este o formulă în care se exprimă conștiința că, în condițiile noastre, adevărul este o realitate obiectivă, care se poate cunoaște și reprezenta în artă, în literatură, în muzică, în pictură, în arhitectură, în știință, în tehnică, în medicină, în agricultură, în industrie, în comerț, în transporturi, în comunicații, în servicii, în toate domeniile activității umane, în toate activitățile sociale, în toate activitățile culturale, în toate activitățile științifice, în toate activitățile artistice, în toate activitățile sportive, în toate activitățile recreative, în toate activitățile de odihnă, în toate activitățile de călătorie, în toate activitățile de agrement, în toate activitățile de divertisment, în toate activitățile de spectacol, în toate activitățile de divertisment, în toate activitățile de recreare, în toate activitățile de odihnă, în toate activitățile de călătorie, în toate activitățile de agrement, în toate activitățile de divertisment, în toate activitățile de spectacol, în toate activitățile de divertisment, în toate activitățile de recreare, în toate activitățile de odihnă, în toate activitățile de călătorie, în toate activitățile de agrement, în toate activitățile de divertisment, în toate activitățile de spectacol, în toate activitățile de divertisment, în toate activitățile de recreare, în toate activitățile de odihnă, în toate activitățile de călătorie, în toate activitățile de agrement, în toate activitățile de divertisment, în toate activitățile de spectacol, în toate activitățile de divertisment, în toate activitățile de recreare, în toate activitățile de odihnă, în toate activitățile de călătorie, în toate activitățile de agrement, în toate activitățile de divertisment, în toate activitățile de spectacol, în toate activitățile de divertisment, în toate activitățile de recreare, în toate activitățile de odihnă, în toate activitățile de călătorie, în toate activitățile de agrement, în toate activitățile de divertisment, în toate activitățile de spectacol, în toate activitățile de divertisment, în toate activitățile de recreare, în toate activitățile de odihnă, în toate activitățile de călătorie, în toate activitățile de agrement, în toate activitățile de divertisment, în toate activitățile de spectacol, în toate activitățile de divertisment, în toate activitățile de recreare, în toate activitățile de odihnă, în toate activitățile de călătorie, în toate activitățile de agrement, în toate activitățile de divertisment, în toate activitățile de spectacol, în toate activitățile de divertisment, în toate activitățile de recreare, în toate activitățile de odihnă, în toate activitățile de călătorie, în toate activitățile de agrement, în toate activitățile de divertisment, în toate activitățile de spectacol, în toate activitățile de divertisment, în toate activitățile de recreare, în toate activitățile de odihnă, în toate activitățile de călătorie, în toate activitățile de agrement, în toate activitățile de divertisment, în toate activitățile de spectacol, în toate activitățile de divertisment, în toate activitățile de recreare, în toate activitățile de odihnă, în toate activitățile de călătorie, în toate activitățile de agrement, în toate activitățile de divertisment, în toate activitățile de spectacol, în toate activitățile de divertisment, în toate activitățile de recreare, în toate activitățile de odihnă, în toate activitățile de călătorie, în toate activitățile de agrement, în toate activitățile de divertisment, în toate activitățile de spectacol, în toate activitățile de divertisment, în toate activitățile de recreare, în toate activitățile de odihnă, în toate activitățile de călătorie, în toate activitățile de agrement, în toate activitățile de divertisment, în toate activitățile de spectacol, în toate activitățile de divertisment, în toate activitățile de recreare, în toate activitățile de odihnă, în toate activitățile de călătorie, în toate activitățile de agrement, în toate activitățile de divertisment, în toate activitățile de spectacol, în toate activitățile de divertisment, în toate activitățile de recreare, în toate activitățile de odihnă, în toate activitățile de călătorie, în toate activitățile de agrement, în toate activitățile de divertisment, în toate activitățile de spectacol, în toate activitățile de divertisment, în toate activitățile de recreare, în toate activitățile de odihnă, în toate activitățile de călătorie, în toate activitățile de agrement, în toate activitățile de divertisment, în toate activitățile de spectacol, în toate activitățile de divertisment, în toate activitățile de recreare, în toate activitățile de odihnă, în toate activitățile de călătorie, în toate activitățile de agrement, în toate activitățile de divertisment, în toate activitățile de spectacol, în toate activitățile de divertisment, în toate activitățile de recreare, în toate activitățile de odihnă, în toate activitățile de călătorie, în toate activitățile de agrement, în toate activitățile de divertisment, în toate activitățile de spectacol, în toate activitățile de divertisment, în toate activitățile de recreare, în toate activitățile de odihnă, în toate activitățile de călătorie, în toate activitățile de agrement, în toate activitățile de divertisment, în toate activitățile de spectacol, în toate activitățile de divertisment, în toate activitățile de recreare, în toate activitățile de odihnă, în toate activitățile de călătorie, în toate activitățile de agrement, în toate activitățile de divertisment, în toate activitățile de spectacol, în toate activitățile de divertisment, în toate activitățile de recreare, în toate activitățile de odihnă, în toate activitățile de călătorie, în toate activitățile de agrement, în toate activitățile de divertisment, în toate activitățile de spectacol, în toate activitățile de divertisment, în toate activitățile de recreare, în toate activitățile de odihnă, în toate activitățile de călătorie, în toate activitățile de agrement, în toate activitățile de divertisment, în toate activitățile de spectacol, în toate activitățile de divertisment, în toate activitățile de recreare, în toate activitățile de odihnă, în toate activitățile de călătorie, în toate activitățile de agrement, în toate activitățile de divertisment, în toate activitățile de spectacol, în toate activitățile de divertisment, în toate activitățile de recreare, în toate activitățile de odihnă, în toate activitățile de călătorie, în toate activitățile de agrement, în toate activitățile de divertisment, în toate activitățile de spectacol, în toate activitățile de divertisment, în toate activitățile de recreare, în toate activitățile de odihnă, în toate activitățile de călătorie, în toate activitățile de agrement, în toate activitățile de divertisment, în toate activitățile de spectacol, în toate activitățile de divertisment, în toate activitățile de recreare, în toate activitățile de odihnă, în toate activitățile de călătorie, în toate activitățile de agrement, în toate activitățile de divertisment, în toate activitățile de spectacol, în toate activitățile de divertisment, în toate activitățile de recreare, în toate activitățile de odihnă, în toate activitățile de călătorie, în toate activitățile de agrement, în toate activitățile de divertisment, în toate activitățile de spectacol, în toate activitățile de divertisment, în toate activitățile de recreare, în toate activitățile de odihnă, în toate activitățile de călătorie, în toate activitățile de agrement, în toate activitățile de divertisment, în toate activitățile de spectacol, în toate activitățile de divertisment, în toate activitățile de recreare, în toate activitățile de odihnă, în toate activitățile de călătorie, în toate activitățile de agrement, în toate activitățile de divertisment, în toate activitățile de spectacol, în toate activitățile de divertisment, în toate activitățile de recreare, în toate activitățile de odihnă, în toate activitățile de călătorie, în toate activitățile de agrement, în toate activitățile de divertisment, în toate activitățile de spectacol, în toate activitățile de divertisment, în toate activitățile de recreare, în toate activitățile de odihnă, în toate activitățile de călătorie, în toate activitățile de agrement, în toate activitățile de divertisment, în toate activitățile de spectacol, în toate activitățile de divertisment, în toate activitățile de recreare, în toate activitățile de odihnă, în toate activitățile de călătorie, în toate activitățile de agrement, în toate activitățile de divertisment, în toate activitățile de spectacol, în toate activitățile de divertisment, în toate activitățile de recreare, în toate activitățile de odihnă, în toate activitățile de călătorie, în toate activitățile de agrement, în toate activitățile de divertisment, în toate activitățile de spectacol, în toate activitățile de divertisment, în toate activitățile de recreare, în toate activitățile de odihnă, în toate activitățile de călătorie, în toate activitățile de agrement, în toate activitățile de divertisment, în toate activitățile de spectacol, în toate activitățile de divertisment, în toate activitățile de recreare, în toate activitățile de odihnă, în toate activitățile de călătorie, în toate activitățile de agrement, în toate activitățile de divertisment, în toate activitățile de spectacol, în toate activitățile de divertisment, în toate activitățile de recreare, în toate activitățile de odihnă, în toate activitățile de călătorie, în toate activitățile de agrement, în toate activitățile de divertisment, în toate activitățile de spectacol, în toate activitățile de divertisment, în toate activitățile de recreare, în toate activitățile de odihnă, în toate activitățile de călătorie, în toate activitățile de agrement, în toate activitățile de divertisment, în toate activitățile de spectacol, în toate activitățile de divertisment, în toate activitățile de recreare, în toate activitățile de odihnă, în toate activitățile de călătorie, în toate activitățile de agrement, în toate activitățile de divertisment, în toate activitățile de spectacol, în toate activitățile de divertisment, în toate activitățile de recreare, în toate activitățile de odihnă, în toate activitățile de călătorie, în toate activitățile de agrement, în toate activitățile de divertisment, în toate activitățile de spectacol, în toate activitățile de divertisment, în toate activitățile de recreare, în toate activitățile de odihnă, în toate activitățile de călătorie, în toate activitățile de agrement, în toate activitățile de divertisment, în toate activitățile de spectacol, în toate activitățile de divertisment, în toate activitățile de recreare, în toate activitățile de odihnă, în toate activitățile de călătorie, în toate activitățile de agrement, în toate activitățile de divertisment, în toate activitățile de spectacol, în toate activitățile de divertisment, în toate activitățile de recreare, în toate activitățile de odihnă, în toate activitățile de călătorie, în toate activitățile de agrement, în toate activitățile de divertisment, în toate activitățile de spectacol, în toate activitățile de divertisment, în toate activitățile de recreare, în toate activitățile de odihnă, în toate activitățile de călătorie, în toate activitățile de agrement, în toate activitățile de divertisment, în toate activitățile de spectacol, în toate activitățile de divertisment, în toate activitățile de recreare, în toate activitățile de odihnă, în toate activitățile de călătorie, în toate activitățile de agrement, în toate activitățile de divertisment, în toate activitățile de spectacol, în toate activitățile de divertisment, în toate activitățile de recreare, în toate activitățile de odihnă, în toate activitățile de călătorie, în toate activitățile de agrement, în toate activitățile de divertisment, în toate activitățile de spectacol, în toate activitățile de divertisment, în toate activitățile de recreare, în toate activitățile de odihnă, în toate activitățile de călătorie, în toate activitățile de agrement, în toate activitățile de divertisment, în toate activitățile de spectacol, în toate activitățile de divertisment, în toate activitățile de recreare, în toate activitățile de odihnă, în toate activitățile de călătorie, în toate activitățile de agrement, în toate activitățile de divertisment, în toate activitățile de spectacol, în toate activitățile de divertisment, în toate activitățile de recreare, în toate activitățile de odihnă, în toate activitățile de călătorie, în toate activitățile de agrement, în toate activitățile de divertisment, în toate activitățile de spectacol, în toate activitățile de divertisment, în toate activitățile de recreare, în toate activitățile de odihnă, în toate activitățile de călătorie, în toate activitățile de agrement, în toate activitățile de divertisment, în toate activitățile de spectacol, în toate activitățile de divertisment, în toate activitățile de recreare, în toate activitățile de odihnă, în toate activitățile de călătorie, în toate activitățile de agrement, în toate activitățile de divertisment, în toate activitățile de spectacol, în toate activitățile de divertisment, în toate activitățile de recreare, în toate activitățile de odihnă, în toate activitățile de călătorie, în toate activitățile de agrement, în toate activitățile de divertisment, în toate activitățile de spectacol, în toate activitățile de divertisment, în toate activitățile de recreare, în toate activitățile de odihnă, în toate activitățile de călătorie, în toate activ

ÎN ÎNTÎMPINAREA CONGRESULUI SCRITORILOR

Obiect și conținut în artă

De vorbă cu DAN DEȘLIU

(Urmare din pag. 3-a)

Dacă critica noastră literară a devenit, într-adevăr, un gen independent, care merită să fie luată în considerare alături de alte genuri, a ceea ce doarește nu atât categoriile universitare, nu atât cenzurările, nu atât editurile, ci mai ales revistele. Revista a devenit domiciliul natural și cîmpul de bătaie al criticii literare. În literatura franceză, Albert Thibaudet considera critica revistelor drept „ultima sosită la polul” drept cea mai tânără critică. Nu în același mod s-au petrecut lucrurile la noi sau în Rusia. Din exil, Menșevski se interesa de soarta conștiențelor de la „Sovremennik” și la noi nu ni-l putem imagina pe Ghera sau pe Ibrăuleanu fără masa de redacție a „Contemporanului” sau de „Viștii românești”. Cu atât mai greu s-ar putea deslășura activitatea unor critici literar marxiste, în afara presei literare care reflectă viața de fiecare zi a literaturii noastre. De aceea, critica literară trebuie să fie ceea ce se numește un propagandist, înfrunzind însă și condiția de cronicar al vieții literare contemporane, luptînd activ pentru victoria noii noastre literaturi.

Obiectul criticilor literare este opera de artă. Însă cum legea de bază a lădăvării artei (cea reală) — este fidelitatea ogîndirii adevărului vieții, rezulă că și principial mijloc al criticii literare este confruntarea operii artistice cu realitatea. Fără această confruntare de bază nu există critica literară științifică, după cum nu există nici literatură realistă. Documentele Congresului al II-lea al P.M.R., dezbaterile Congresului al XX-lea al P.C.U.S., cunoscutul editorial din revista „Kommunist” Nr. 4/1955, accentuează odată mai mult caracterul fundamental al acestei confruntări care se adresează criticii literare: confruntarea cu adevărul vieții.

Obiectul criticilor literare este opera de artă. Însă cum legea de bază a lădăvării artei (cea reală) — este fidelitatea ogîndirii adevărului vieții, rezulă că și principial mijloc al criticii literare este confruntarea operii artistice cu realitatea. Fără această confruntare de bază nu există critica literară științifică, după cum nu există nici literatură realistă. Documentele Congresului al II-lea al P.M.R., dezbaterile Congresului al XX-lea al P.C.U.S., cunoscutul editorial din revista „Kommunist” Nr. 4/1955, accentuează odată mai mult caracterul fundamental al acestei confruntări care se adresează criticii literare: confruntarea cu adevărul vieții.

Transpunînd problema pe planul terminologic al esteticii, putem spune că ceea ce interesează în delimitarea specificului criticii literare științifice este, pe de o parte, problema raporturilor dintre artă și obiectul ei, pe de altă parte, problema raporturilor dintre conținut și formă, în chiar arta însăși. Reconoșterea estu negarea existenței unui obiect al artei, independent de ea, în afara creațiilor, constituie criteriul fundamental care delimitează cele două mari direcții în dezvoltarea esteticii: idealismul și materialismul. În această privință nu poate exista nici un fel de discuție. Tocmai de aceea nu putem fi de acord cu tov. C. Demetriu care, respingînd critica adusă articolului său „Principiul spiritului de partid, criteriu fundamental de apreciere în critica literară”, scrie în primul număr din „Lașul literar” (Nr. 4, pag. 134): „Opoziția dintre idealism și materialism este în conștiința noastră un conținut în istoria esteticii”.

Privite în sine, în afara discuției, contribuțiile tov. Băleanu și Novicov ar putea fi considerate binevenite. Cred însă că necesitatea precizării exacte a categoriilor estetice nu favorizează acest trahare noțiunilor de conținut și formă în diferitele și posibilele lor accepții. De ce? Fiindcă mai este vorba de conținut și formă în artă, în privința în cadrul raporturilor din cadrul artei, în calitate de categorii dialectice aplicate la un domeniu concret în cadrul unor relații precise, cu sferă determinată, punîndu-le în lumină latura obiectivă tocmai prin raporturile dintre imagine și obiect, dintre ogîndirea realității și realitatea care se reflectă, deci în calitate de elemente constitutive ale artei. Introducerea unei anumite trăsături în sfera unei categorii sau alta a esteticii nu poate fi arbitrar, nu poate fi înfemețată prin principii: „termenul mai poate fi privit și din alt unghi, poate fi luat în alte accepții”. Ea trebuie să fie figurus fundamentală în calitate de categorie estetică, adică categorii dialectice aplicate și nu în calitate de categorii filozofice generale. Care ar putea fi rostul unei disacțiuni despre conținut și formă dacă nu ar urmări cel puțin unul din aceste trei obiective: 1) Să ofere o terminologie precisă, care să fie corespunzătoare sensului curent în estetica științifică marxistă; 2) Să ducă la o apreciere concretă a fenomenelor literaturii, să ajute critica literară; 3) Să fie riguros fundamentată în cadrul discuției respective și nu pe baza îndepărtării de la „obiect”. În acest sens formularea problemei „conținut-formă” nu mi se pare, dacă nu am inventat-o eu, în altă delimitare formulată o ezervă „metodologică”, tocmai fiindcă avem de-a face cu noțiuni care, din punct de vedere filozofic, au semnificații care variază în legătură cu funcția lor de categorii dialectice generale. Am formulat „rezerve” pe care și mai explicit le-a dezvoltat de fapt tov. Băleanu, nu „m-am dezis de problema” căci am tratat-o pe patrisprezece coloane. Și, dimpotrivă, constat că tov. Băleanu nu a învins unilateralitatea, neprecizînd în ce constă — după el — din punct de vedere estetic sfera conținutului și a formei.

În acest sens, am încercat discutarea noțiunilor de conținut și formă în lumina specificului artei, așa cum a fost precizat odată mai mult (și mai limpede) în articolul „Cu privire la problemele tipicului din „Kommunist” nr. 18. În acest sens, s-a discutat problema pe bază de exemple concrete (articolele tov. M. Novicov, H. Wald, S. Bratu, R. Popescu, L. Raicu, Tudor Vianu) și mai ales în legătură cu problema esențială pentru literatura noastră — a tipizării, pe analiza diverselor modalități ale criticii literare.

Mă întreb care este părerea tov. Băleanu în legătură cu raportul dintre conținut și imagine, dintre imagine pe de o parte și esență și fenomen — pe de altă parte, dintre formă și individualizare, în legătură cu diferitele exemple puse în discuție?

Tov. M. Novicov desoperă o contradicție între realismul socialist și realismul critic. Nimeni de zis. Dar conțutul, cum apreciază fragmentele din „Groapa”, cum privește discuția „cazurilor rare”, unde sînt exemple în care s-arate contradicția dintre cele două melode? În legătură cu formularea discutată pînă la sașietaie din prefața acad. Tudor Vianu, tov. Novicov oferă noi explicații subtile. Prea bine. Dar ce părere are despre analize și cercetări din cuprinsul volumului, despre concepția care stă la baza lor? Alfel aluenează în discuții abstracte, rupte de viață. Căci iată ce se înfîșoară în pagina a patra din „Gazeta literară”, coloana V-a,

tov. Băleanu demonstrează unilateralitatea dogmatică a unui articol, prin aceea că autorul respectiv nu a luat în considerare faptul că într-un „anume sens”, conținutul este realitatea obiectivă exterioră operei artistice. În pagina 5-a, a același „Gazeta literară”, tov. Novicov vede dimpotrivă o „concesie făcută formalismului” prin faptul că un alt autor „concepse conținutul ca ceva exterior operei artistice”. În pag. 4-a, coloana V-a, se observă — de alfel tot — că, în practica analizei operei de artă se mai întîmplă o altă realitate obiectivă și personalitatea scriitorului, lumea lui subiectivă, să fie considerată conținut al operei de artă; în pag. 5-a, coloana V-a, dimpotrivă, factorul subiectiv este pe primul plan căci tov. Novicov scrie: „originalitatea creației sale (a poetului) nu rezidă are înainte de toate (s.n.) în originalitatea ideilor?” Ceea ce este mai curios este că tov. Novicov are și el „dintr-un anumit punct de vedere” dreptale...

Oricare teorie teoretică, oricât de valorabilă ar fi în sfera unui anumit fenomen estetic, extinsă dincolo de domeniul ei de aplicare, dogmatizează gîndirea estetică. În această privință, esteticienii sovietici Labev și Novicov, în calitate de teoreticieni, o tratează a problemelor artei, în care opera parcă este repartizată pe anumite raturii: iată „conținutul de idei” și iată „forma artistică”. Citează, o asemenea rulare a conținutului de idei de forma artistică este voalată, însă numai ca terminologie: se vorbește despre: „intenția ideologic-artistică”, „despre realizarea ei” în imagini. A demonstra lipsa de valabilitate teoretică a unui asemenea punct de vedere nu este greu. Înșiși autorii articolelor în care este reflectată o asemenea părere, ar putea să facă acest lucru. De alfel, am putea spune că tocmai așa se și înfîșoară în mod declarativ se recunoaște necesitatea analizei artistice pe calea ideologică a operei ca sarcină stoccuprinzătoare a criticii literare și se critică disculia abstractă, în care imaginile artistice reprezintă o simplă anexă. În realitate, totul conține și ea în sine: ideea rămîne cuprinsă de imagine iar imaginea ne apare din nou într-o lumină ciudată, ca un receptacul mai mult sau puțin grațios al „conținutului de idei”. Iată de ce trebuie sprijinită orice tentaivă de a dezvălui conținutul de idei nu în afara ci chiar în conținutul artistic”. (Despre caracterul artistic al literaturii” — „Literaturna Gazeta”, 1955/9 iunie).

Pe aceeași linie, a folosirii și relativizării maxime, a elasticității noțiunilor de conținut și formă, tov. Băleanu ajunge în articolul său, publicat în „Cercetări filozofice” și consacrat legilor obiective ale artei să descopere un conținut „gnoșologic” al artei, deosebit de cel „estetic”. Chiar dacă în extremis unei asone, pe lădăviri discriminării i s-ar găsi justificări, ea este irrelevantă din punct de vedere estetic și poate da naștere la confuzii. În același articol, identificînd sfera artei cu sfera realismului, tov. Băleanu interpretează caracterul obiectiv al tipicului în sensul că tipicul ar fi încașnat într-un fenomen real, anume „tipic”. În sfîrșit, din moment ce, după tov. Băleanu, singura artă posibilă este arta realistă, nu se prea vede unde se mai dă lupta între realism și antirealism, care, ar fi fost de presupus — se dă tocmai pe terenul artei. Înseși sensurile diferite date aceluiași noțiune împiedică să vedem de fapt care este adevărata configurație a tezelor amintite și nu m-aș mira, dacă tov. Băleanu, reluînd problema dintr-un alt punct de vedere, „nedogmatic”, să constate că și de data aceasta tot el a avut dreptate...

Horla Bratu

De vorbă cu LUCIA DEMETRIUS

(Urmare din pag. 3-a)

pașit. Baranga a scris „Mielul turbat”, Virgil Stoicescu și Octavian Sava „Nota zero la purtare” și azi multe dintre piesele noastre seamănă copios momente de comedie în dramă.

— Cu toate acestea...

— Da. E adevărat că se scriu puține comedii — comedii de la o capăt la altul — față de numărul general al pieselor noastre. Dacă așa și cum trebuie rezolvată problema, probabil că așa răspunde scriind o comedie. Eu am oarecare umor pe ici, acolo, nu o adevărată vină comică. Poate că și alții scriitori pot la fel. Văd însă că pentru teatrul de estradă, bunăoară, se găsesc autori. Poate că secția de dramă a Uniunii Scriitorilor ar putea face mai mult în acest sens, îndrumînd, mobilizînd scriitorii de duh, unii tineri care publică uneori piese scurte, comedii într-un act în reviste, și ar ține cercuri de lectură în care s-ar putea analiza comedii sovietice și din literatura străină în general, discutînd în amănunt problemele comediei.

Comedia e un gen greu pe care îl pinește vulgaritatea sau superficialitatea. E poate și asta o teamă care ține scriitorii la o depărtare prudentă de el.

— Care anume aspecte ale problemei realizării eroiului pozitiv în dramaturgie credeți că ar trebui dezbătute în primul rînd la Congresul scriitorilor?

— Omenia lui, complexitatea lui. Am depășit de mult momentul în care ne închipuim că eroiul pozitiv „nu are voie” să aibă cutare sau cutare cusururi; acela în care orice slăbiciune omenescă a lui se numește „inconveniență”. Altea vreme cît critica va privi literatura dintr-un punct de vedere lipsit de obiectivitate, cît critica își va închipui cum ar scrie el în locul scriitorului, cutare conflict sau cutare eroi, n-o să atîngem să ne înțelegem prea bine între noi asupra eroiului pozitiv.

— Însă în afara rolului pe care critica îl are aducînd, ca părere aievei dvs. despre dezbaterile justă a acestei probleme?

— Eroii pozitivi trebuie priviți ca atare, om de fapt și de caracter, dar om, nu noțiune, nu perfecțiune,

Am spus că identificarea conținutului cu obiectul poate duce la idealism sau la sociologism vulgar. De aici încă nu se poate trage concluzia că între obiect și conținut ar exista o prapăstie, o separare absolută, că faptul brut intră în artă ca atare, transpus talis qualis. Aceasta ne aduce tocmai la naturalism. De fapt, odată ogîndit, obiectul este „modificat”, căci imaginea faptului de viață nu este identică cu eventualul ei model. Latura obiectivă a imaginii este îndreptățită legată de latura sa subiectivă. Mai mult încă, în cadrul noțiunii de obiect intră și viața psihică, psihologia personajului. Ca atare, noțiunea de realitate obiectivă nu este limitată doar la realitatea fizică sau la realitatea relațiilor sociale, ci ea este de fapt extinsă și la realitatea vieții psihice. Propria realitate psihică a creatorului, universul său de idei, se obiectivează, devin „obiect” de reflectare în unele poezii lirice după cum „ideile” pot fi și ele obiect în poezia filozofică, etc. Condiția este ca realitatea psihică în calitate de obiect să fie „obiectivată” și fie tipică, să prezinte un fenomen care cuprinde în sine trăsăturile esențiale.

A spune deci că în relația obiect-subiect, subiectul acționează asupra obiectului (în sensul că-l „reflectă”) nu înseamnă a cădea în hegelianism sau prelinde A. E. Baconsky în articolul său „Caracterul unor eroi” publicat în revista „Steaua” nr. 4/1955. Subiectul acționează asupra obiectului nu prin negarea sau anihilarea lui, nu prin faptul că-l modifică în postura lui de obiect, de realitate etică, reflectată a obiectului nu este identică, nu este o fotocopia a obiectului reflectat. Tocmai de aceea Marx consideră procesul de reflectare și de creație artistică ca un proces de însusire, de asimilare estetică a lumii care — repet — nu se soldează cu dispariția obiectului, ci cu crearea imaginii reflectate. Toată controversa în jurul raportului obiect-subiect în aspecte hilare și adeseori injurioase în articolul citat al tov. Baconsky, tocmai fiindcă pedalară pe diferitele sensuri ale unui cuvînt în afara semnificației lui estetice, poate duce la concluzii cele mai paradoxale și la o încheșare definitivă a discuției. În definitiv, așa cum scria tov. Băleanu, scaulul tot scuan rămîne, indiferent cum îl numim noi.

În împrejurările actuale, importanța practică a discutării raporturilor dintre conținut și obiectul artei oferă premise pentru elucidați problemele atît de ventilate de la o vreme a adevărului integral”. Dar despre aceasta, vom vorbi într-un articol viitor.

Încheiere, salut și eu schimbul de opinii eliberat de necesitățile unei polemici directe și de epetite infamante. Condiția este, evident, ca tratamentul să fie reciproc. Or, se întîmplă uneori ca tovarășii care înfemețecă în polemica violentă, cu răstălmăcirii și atacuri cu subînțeles, să adere la principiul discuției urbane de idei, numai după ce ei înșiși și-au deslășurat verva polemică, într-un sens contrar, violent sau insidios, ca discutarea unilaterală a frazelor rupte din context. Desigur, a plăti cu aceeași monedă este un rău principiu. De aceea nu mă pot opri să nu observ că, prevalîndu-se de o formulare — să admitem ceva mai echilibrată — tov. Băleanu îmi pune întrebări care, în ceea ce mă privește, își găsesc răspunsul în cele 14 coloane scrise pe această temă.

Horla Bratu

— Nu spun că e o capodoperă, și nici, pentru a sprijini calitățile lui, n-am să mă refer la perioada în care a fost scris, deși nici acest lucru nu e indiferent, ba chiar are o mare importanță. Dar, la o analiză atentă, nepropiță, se poate constata că el are calități tocmai în sensul că încearcă să surprindă mișcarea sulețeașă. Înlist asupra acestui exemplu, pentru că am reflectat mai mult asupra lui și cred că poate fi generalizat acolo unde se potrivește.

— Totuși, cred că oricînd un scriitor are dreptul ca, în ce privește neputința sau propriu, să considere ca deosebite anumite creații ale lui anterior. Cum apreciați, sub acest raport, poziția tovarășii Veronica Porumbacu?

— Înțeleg și eu să te uîți cu oarecare superioritate la o etapă depășită, cînd în acest sector, în acest domeniu sau gen, am avea realizări mult mai avansate.

— Și credeți că nu le avem?

— Vreau să mă înțeleg bine. Nu încerc să știrbesc nimic — nici n-aș putea s-o fac — din marile progrese realizate în ultimii ani de poezia noastră. Dar ar fi să cădem în amelioară operei de artă, așa cum este în realitate, ci în sensul că imaginea reflectată a obiectului nu este identică, nu este o fotocopia a obiectului reflectat. Tocmai de aceea Marx consideră procesul de reflectare și de creație artistică ca un proces de însusire, de asimilare estetică a lumii care — repet — nu se soldează cu dispariția obiectului, ci cu crearea imaginii reflectate. Toată controversa în jurul raportului obiect-subiect în aspecte hilare și adeseori injurioase în articolul citat al tov. Baconsky, tocmai fiindcă pedalară pe diferitele sensuri ale unui cuvînt în afara semnificației lui estetice, poate duce la concluzii cele mai paradoxale și la o încheșare definitivă a discuției. În definitiv, așa cum scria tov. Băleanu, scaulul tot scuan rămîne, indiferent cum îl numim noi.

În împrejurările actuale, importanța practică a discutării raporturilor dintre conținut și obiectul artei oferă premise pentru elucidați problemele atît de ventilate de la o vreme a adevărului integral”. Dar despre aceasta, vom vorbi într-un articol viitor.

Încheiere, salut și eu schimbul de opinii eliberat de necesitățile unei polemici directe și de epetite infamante. Condiția este, evident, ca tratamentul să fie reciproc. Or, se întîmplă uneori ca tovarășii care înfemețecă în polemica violentă, cu răstălmăcirii și atacuri cu subînțeles, să adere la principiul discuției urbane de idei, numai după ce ei înșiși și-au deslășurat verva polemică, într-un sens contrar, violent sau insidios, ca discutarea unilaterală a frazelor rupte din context. Desigur, a plăti cu aceeași monedă este un rău principiu. De aceea nu mă pot opri să nu observ că, prevalîndu-se de o formulare — să admitem ceva mai echilibrată — tov. Băleanu îmi pune întrebări care, în ceea ce mă privește, își găsesc răspunsul în cele 14 coloane scrise pe această temă.

Horla Bratu

— Nu spun că e o capodoperă, și nici, pentru a sprijini calitățile lui, n-am să mă refer la perioada în care a fost scris, deși nici acest lucru nu e indiferent, ba chiar are o mare importanță. Dar, la o analiză atentă, nepropiță, se poate constata că el are calități tocmai în sensul că încearcă să surprindă mișcarea sulețeașă. Înlist asupra acestui exemplu, pentru că am reflectat mai mult asupra lui și cred că poate fi generalizat acolo unde se potrivește.

— Totuși, cred că oricînd un scriitor are dreptul ca, în ce privește neputința sau propriu, să considere ca deosebite anumite creații ale lui anterior. Cum apreciați, sub acest raport, poziția tovarășii Veronica Porumbacu?

— Înțeleg și eu să te uîți cu oarecare superioritate la o etapă depășită, cînd în acest sector, în acest domeniu sau gen, am avea realizări mult mai avansate.

— Și credeți că nu le avem?

— Vreau să mă înțeleg bine. Nu încerc să știrbesc nimic — nici n-aș putea s-o fac — din marile progrese realizate în ultimii ani de poezia noastră. Dar ar fi să cădem în amelioară operei de artă, așa cum este în realitate, ci în sensul că imaginea reflectată a obiectului nu este identică, nu este o fotocopia a obiectului reflectat. Tocmai de aceea Marx consideră procesul de reflectare și de creație artistică ca un proces de însusire, de asimilare estetică a lumii care — repet — nu se soldează cu dispariția obiectului, ci cu crearea imaginii reflectate. Toată controversa în jurul raportului obiect-subiect în aspecte hilare și adeseori injurioase în articolul citat al tov. Baconsky, tocmai fiindcă pedalară pe diferitele sensuri ale unui cuvînt în afara semnificației lui estetice, poate duce la concluzii cele mai paradoxale și la o încheșare definitivă a discuției. În definitiv, așa cum scria tov. Băleanu, scaulul tot scuan rămîne, indiferent cum îl numim noi.

În împrejurările actuale, importanța practică a discutării raporturilor dintre conținut și obiectul artei oferă premise pentru elucidați problemele atît de ventilate de la o vreme a adevărului integral”. Dar despre aceasta, vom vorbi într-un articol viitor.

Încheiere, salut și eu schimbul de opinii eliberat de necesitățile unei polemici directe și de epetite infamante. Condiția este, evident, ca tratamentul să fie reciproc. Or, se întîmplă uneori ca tovarășii care înfemețecă în polemica violentă, cu răstălmăcirii și atacuri cu subînțeles, să adere la principiul discuției urbane de idei, numai după ce ei înșiși și-au deslășurat verva polemică, într-un sens contrar, violent sau insidios, ca discutarea unilaterală a frazelor rupte din context. Desigur, a plăti cu aceeași monedă este un rău principiu. De aceea nu mă pot opri să nu observ că, prevalîndu-se de o formulare — să admitem ceva mai echilibrată — tov. Băleanu îmi pune întrebări care, în ceea ce mă privește, își găsesc răspunsul în cele 14 coloane scrise pe această temă.

— Nu spun că e o capodoperă, și nici, pentru a sprijini calitățile lui, n-am să mă refer la perioada în care a fost scris, deși nici acest lucru nu e indiferent, ba chiar are o mare importanță. Dar, la o analiză atentă, nepropiță, se poate constata că el are calități tocmai în sensul că încearcă să surprindă mișcarea sulețeașă. Înlist asupra acestui exemplu, pentru că am reflectat mai mult asupra lui și cred că poate fi generalizat acolo unde se potrivește.

— Totuși, cred că oricînd un scriitor are dreptul ca, în ce privește neputința sau propriu, să considere ca deosebite anumite creații ale lui anterior. Cum apreciați, sub acest raport, poziția tovarășii Veronica Porumbacu?

— Înțeleg și eu să te uîți cu oarecare superioritate la o etapă depășită, cînd în acest sector, în acest domeniu sau gen, am avea realizări mult mai avansate.

— Și credeți că nu le avem?

— Vreau să mă înțeleg bine. Nu încerc să știrbesc nimic — nici n-aș putea s-o fac — din marile progrese realizate în ultimii ani de poezia noastră. Dar ar fi să cădem în amelioară operei de artă, așa cum este în realitate, ci în sensul că imaginea reflectată a obiectului nu este identică, nu este o fotocopia a obiectului reflectat. Tocmai de aceea Marx consideră procesul de reflectare și de creație artistică ca un proces de însusire, de asimilare estetică a lumii care — repet — nu se soldează cu dispariția obiectului, ci cu crearea imaginii reflectate. Toată controversa în jurul raportului obiect-subiect în aspecte hilare și adeseori injurioase în articolul citat al tov. Baconsky, tocmai fiindcă pedalară pe diferitele sensuri ale unui cuvînt în afara semnificației lui estetice, poate duce la concluzii cele mai paradoxale și la o încheșare definitivă a discuției. În definitiv, așa cum scria tov. Băleanu, scaulul tot scuan rămîne, indiferent cum îl numim noi.

— Da. Mie mi se pare că în preamă dusă critica noastră reușește să pună de acord gusturile subiective ale unuia și altuia, cu necesitățile obiective ale dezvoltării literaturii noastre. Iar cînd oarecînd, de multe ori ai impresia că pare rău că a făcut-o. Ce poate să învețe — nu mai zic un cîntor, dar un tînar scriitor, din asemenea formulări în legătură cu lirica? Te rog, ascultă! Citez din articolul „Cîntul ce se cere” de tovarășul S. Bratu („Gazeta literară” nr. 4/1955): „Contactul permanent cu propria sa ființă, ca sinteză a moștenirii de doruri și dureri ale strămoșilor, asigură poetului — e vorba de Mihai Beniuc — o transformare organică în noile condiții sociale, evitînd ruptura cu sine și o îmbrășcare exterioră a lozincilor actuale”. Ce pot să mă zic despre asemenea aprecieri? Noroc că tovarășii Beniuc e un artist desigur de matur și de autentic și a avut grijă să mai cunoască și alte lucruri în afară de propria sa ființă.

Nu știu unde concepe tov. Bratu că se află „priza” prin care Mihai Beniuc stabilește „contactul” cu sine însuși — dacă se poate admite o astfel de formulare despre legătura unui poet cu viața.

— Da, dar avem și astfel de realizări.

— Sigur că le avem. Lirica noastră numără astfel de realizări, și nu puține. Să amintesc cîteva la întîmplare: „Certificatul de alegător” de Cicerone Theodorescu — sau asta nu e lirică? Fără a fi specialist — mi se pare că e totuși, lirică! Sau: „Nici lacrimă” de Eugen Jebeleanu; sau: „Va rămînea un rînd” de Mihai Beniuc; sau: „Stegarul” de Eugen Frunză; sau: „Copiii coreeni la Congresul Păcii” de Baconsky; sau destule poezii din ciclul „Generația mea” de Veronica Porumbacu și pot să mai citez din fiecare poet. Așa putea citi multe încă, și din aceștia de mai sus și din alții.

— Dar de ce despre un anumit aspect al liricii se vorbește foarte puțin? Cum se poate ca în aceste cronici care s-au scris în ultimul timp despre frumusețea tovarășului Beniuc, unul din frunzele liricii noastre, nu a fost remarcată poezia „Mesa”, scrisă în cîntecul Congresului II al Partidului? Oare aceasta nu e poezie lirică și încă de cea mai bună calitate — tocmai datorită faptului că exprimă sentimente comune unui uriaș număr de oameni contemporani — marile majorități a poporului? Nu fac procese de intenție. Dar eu le socot greșeli, în sensul că, nerevîndu-se probabil din neatenție — anumite aspecte ale liricii noastre, de ce ar ea mai bun, se îngustează drumul înainte, se știrbește puterea exemplului înaintat.

— Văd că am ajuns la datoritiile criticii.

— Nici nu puteam să nu ajung la critică. Critica are datoria să țină scama de toate aspectele importante ale creației literare și indeosebi de acelea care, într-o anumită situație concretă, trebuie să „se puse în primul rînd în lumină, și date drept exemplu.

— Păcătuiește critica atît de mult în această privință?

— Mă simt multe de discutat — mi-a răsunat. E mult de studiat. Trebuie să înțelegem bine împrejurările în care trăim, momentul istoric de importanță excepțională, în care ne găsim. E necesară foarte multă claritate ideologică, principialitate în creație și dezbateri, fermitate în punerea în viață a principiilor noastre — ale partidului nostru, a principiilor leniniste. Pentru c numai așa o să reușim să lămurim masele de cititori — fiind noi bine lămurii. Și numai învățînd de la mase putem, la rîndul nostru să le dăm o mîna de ajutor.

Pentru asta, după părerea mea — mai puțin ședințe, mai puțin vorbărie abstractă, mai puțin discuție la obiect. Discuție curajoasă, principială.

— Și — mai ales — mai multă dragoste pentru ce e nou — indiferent de cine e creat acest nou, adică indiferent de punctul de vedere personal sau persoanelor, indiferent de simpatii și antipatii personale.

Purtăm o mare răspundere, colectivă, atît pentru cele bune — cît și pentru greșelile și slăbiciunile. Răspundem toți în fața partidului, a poporului — iar alte foruri mai înalte, nu există.

— Mă simt multe de discutat — mi-a răsunat. E mult de studiat. Trebuie să înțelegem bine împrejurările în care trăim, momentul istoric de importanță excepțională, în care ne găsim. E necesară foarte multă claritate ideologică, principialitate în creație și dezbateri, fermitate în punerea în viață a principiilor noastre — ale partidului nostru, a principiilor leniniste. Pentru c numai așa o să reușim să lămurim masele de cititori — fiind noi bine lămurii. Și numai învățînd de la mase putem, la rîndul nostru să le dăm o mîna de ajutor.

Pentru asta, după părerea mea — mai puțin ședințe, mai puțin vorbărie abstractă, mai puțin discuție la obiect. Discuție curajoasă, principială.

— Și — mai ales — mai multă dragoste pentru ce e nou — indiferent de cine e creat acest nou, adică indiferent de punctul de vedere personal sau persoanelor, indiferent de simpatii și antipatii personale.

Purtăm o mare răspundere, colectivă, atît pentru cele bune — cît și pentru greșelile și slăbiciunile. Răspundem toți în fața partidului, a poporului — iar alte foruri mai înalte, nu există.

Mihai Gația

TINERE TALENTE

(Urmare din pag. 1-a)

care generație le va descoperi alte și alte calități. Trebuie să scriem și noi, și cît se poate de bine și de mult, însă nimic nu ne îndreptățește să nu sesizăm fenomenul ce ni se deslășoară sub ochii!

Cine s-ar îndoi de valoarea și de numărul operei literaturii noastre din ultimii opt ani e sare de cretină, sau orb, sau ignorant. Eu unul, inclîn să cred că un astfel de ins nu citește nimic din ce apare și nu-l interesează mișcarea literară. Cred că e unul din cei ce încearcă să facă poduri prin neant, să ajungă astfel la Artă, în timp ce viața și arta trec pe lângă dînsul...

Am înșurat doar cîteva nume de prozatori ridicai în anii din urmă. Mai sînt alții, și-i rog să nu se supere că nu i-am pomenit. În seara trecut un proces unul în istoria noastră literară. Păreile „negativistilor” nu pot împiedica tumuliturile. Se poate opune frunza, cu asuzitate ei ulterior vieții? Nicidecum!

Vă amintii, conțrați din fura de sus? Grîl semnau acum zece ani, li sootează legendar. Ei bine! Plecați-vă ochii sîrre înfîșoșuri și veți vedea că bobii purtau în sinea lor putere neperitoare. Purtau cuibul Partidului care ne îndreptăța că ni se deschide în fața o eră nouă. Și era nouă a literaturii noastre s-a deschis.

Eusebiu Camilar

Udești, mai 1956.

Casa lui B. Shaw scoasă la licitație

Trustul național de locuințe din Anglia, în grija căruia se afla și casa în care s-a născut Bernard Shaw, a anunțat că se va vinde o licităție pentru vânzarea imobilului care nu mai poate fi întreținut deoarece delințul n-a lăsat nici o sumă în acest scop, de la moartea filozofic, tot de aici concluzia nihilistă a dispariției artei în fața superioră a dezvoltării Umanității. Pentru idealismul obiectiv (Hegel), deci, conținutul (ideea sensibilă) se identifica cu obiectul artei, în timp ce distincția dintre obiect și conținut este esențială pentru o estetică materialistă. O asemenea dis-

O antologie a literaturii negrilor

Asociația internațională a negrilor, al cărei sediu se află la Paris, a propus profesorului de la Universitatea din Zagreb Petar Guberina să întocmească o antologie a literaturii negrilor. Antologia va apare în luna iunie 1956, în limba franceză, Petar Guberina care conduce catedra de limbi romane a Universității din Zagreb, se ocupă de multă vreme de literatura negrilor, fiind apreciat ca unul din cei mai buni cunoscători ai ei din Europa.

Wiron Dragu

HENRIK IBSEN Întâlnire prietenească

În literatură care, în cuponul vechitului al XIX-lea au dat ope...

norvegian. Lupta pe care Ibsen o duc...

Născut la 20 martie 1828, la Skien...

Surprindem gigantismul înfățișat de...

Majoritatea personajelor sale nu de...

Grupul de scriitori sovietici ucraineni...

În grupul de turiști sovietici care...

Ion Marin Sadoveanu

Oaspeți de peste hotare

Redacția noastră a primit din partea...

Redacția noastră a primit din partea...

Redacția noastră a primit din partea...

Redacția noastră a primit din partea...

Redacția noastră a primit din partea...

Redacția noastră a primit din partea...

Redacția noastră a primit din partea...

Redacția noastră a primit din partea...

Redacția noastră a primit din partea...

Redacția noastră a primit din partea...

Redacția noastră a primit din partea...

Redacția noastră a primit din partea...

Redacția noastră a primit din partea...

Redacția noastră a primit din partea...

Redacția noastră a primit din partea...

Redacția noastră a primit din partea...

Un grup de scriitori sovietici și români...

Un grup de scriitori sovietici și români...

Un grup de scriitori sovietici și români...

Un grup de scriitori sovietici și români...

Un grup de scriitori sovietici și români...

Un grup de scriitori sovietici și români...

Un grup de scriitori sovietici și români...

Un grup de scriitori sovietici și români...

Un grup de scriitori sovietici și români...

Un grup de scriitori sovietici și români...

Un grup de scriitori sovietici și români...

Un grup de scriitori sovietici și români...

Un grup de scriitori sovietici și români...

Un grup de scriitori sovietici și români...

Un grup de scriitori sovietici și români...

Un grup de scriitori sovietici și români...

Un grup de scriitori sovietici și români...

Un grup de scriitori sovietici și români...

Un grup de scriitori sovietici și români...

Un grup de scriitori sovietici și români...

Un grup de scriitori sovietici și români...

Un grup de scriitori sovietici și români...

Un grup de scriitori sovietici și români...

Un grup de scriitori sovietici și români...

Un grup de scriitori sovietici și români...

Un grup de scriitori sovietici și români...

Un grup de scriitori sovietici și români...

Un grup de scriitori sovietici și români...

Un grup de scriitori sovietici și români...

Un grup de scriitori sovietici și români...

Un grup de scriitori sovietici și români...

Un grup de scriitori sovietici și români...

Un grup de scriitori sovietici și români...

Un grup de scriitori sovietici și români...

Un grup de scriitori sovietici și români...

Un grup de scriitori sovietici și români...

Un grup de scriitori sovietici și români...

Un grup de scriitori sovietici și români...

Un grup de scriitori sovietici și români...

Un grup de scriitori sovietici și români...

Un grup de scriitori sovietici și români...

Un grup de scriitori sovietici și români...

Un grup de scriitori sovietici și români...